

Jednostka dydaktyczna 2 - materiały skompilowane

Ekologiczno-ekonomiczne perspektywy zrównoważonego rozwoju w kształceniu zawodowym

Projekt EcoGreen ma na celu wsparcie nauczycieli szkół zawodowych w realizacji zajęć z zakresu zrównoważonej edukacji ekonomicznej. Nasza strategia wzmacnia profil zawodowy nauczycieli i wspiera ich uczniów w zdobywaniu umiejętności ekologicznych.

Nasi partnerzy:

Leibniz Universität

Universität

SamiED

PKZ Voca Train

Zespół Szkół Leśnych

Studienseminar Braunschweig

Impressum

Autor: Konsorcjum Projektu EcoGreen

projektu: EcoGreen

Numer projektu: 2021-1-DE02-KA220-VET-000025374

Promotor projektu: Institut für Didaktik der Demokratie / Leibniz Universität Hannover

Strona www: ecogreenproject.net

**Co-funded by
the European Union**

Sfinansowane ze środków UE. Wyrażone poglądy i opinie są jedynie opiniami autora lub autorów i niekoniecznie odzwierciedlają poglądy i opinie Unii Europejskiej lub Europejskiej Agencji Wykonawczej ds. Edukacji i Kultury (EACEA). Unia Europejska ani EACEA nie ponoszą za nie odpowiedzialności.

Niniejsza publikacja projektu EcoGreen jest udostępniona w ramach licencji CC BY-SA 4.0. Kopia licencji znajduje się na stronie: <https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0>

iii

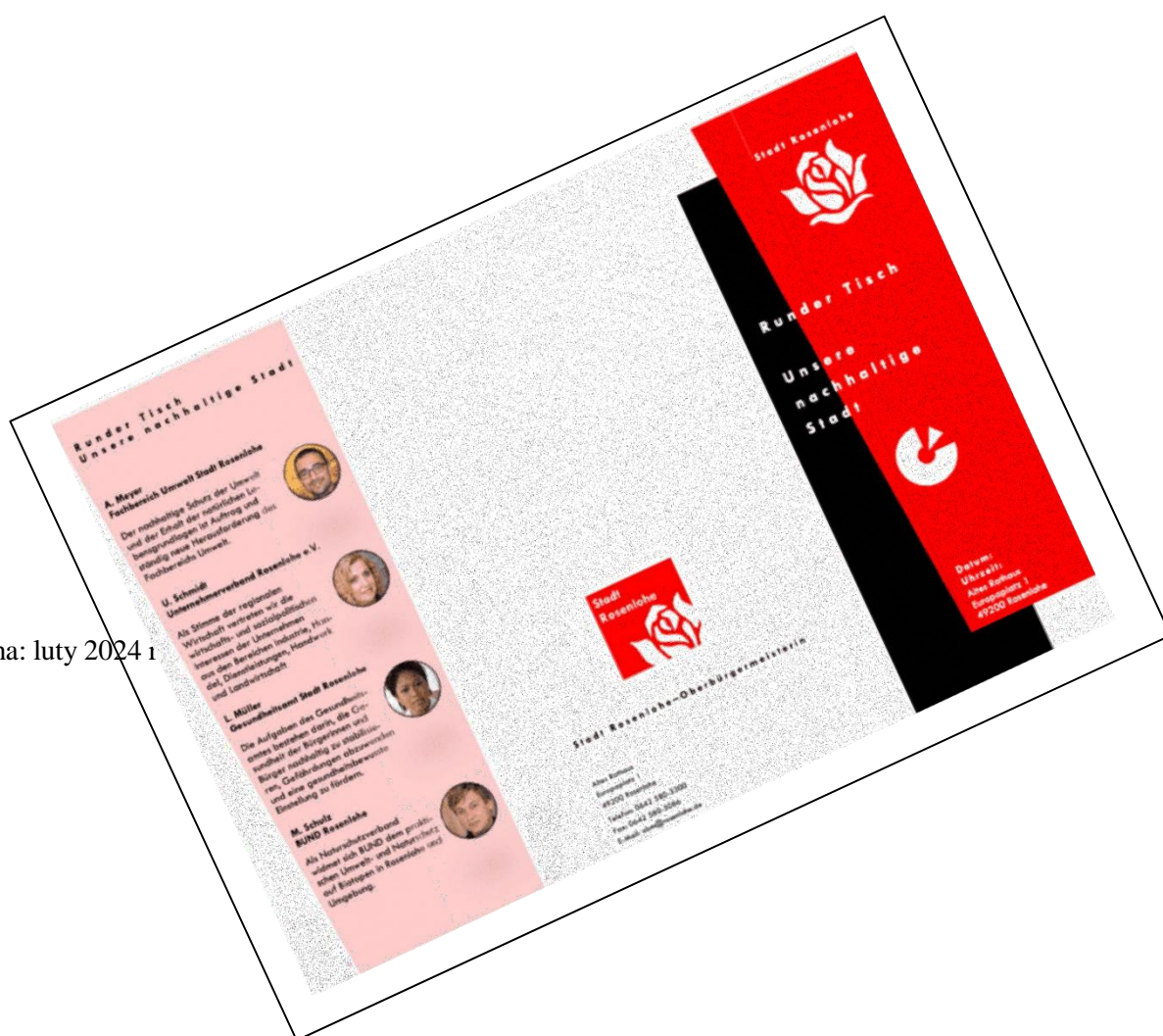

Jednostka dydaktyczna: Opracowanie koncepcji zrównoważonego rozwoju dla miasta

Czas trwania: 16 godzin dydaktycznych

Autorzy: Claudia Frank, Dunja Gremmelmaier, Anja Stedeler, Maria Viehöfer

Stan na: luty 2024 r.

sytuacja uczenia się

Typ szkoły / kierunek zawodowy:	DQR/EQR4
Powiązania programowe:	(zajęcia można zrealizować w różnych typach szkół)
Dziedzina nauki:	(zajęcia można zintegrować z różnymi dziedzinami nauki)
Tytuł jednostki dydaktycznej:	Opracuj koncepcję zrównoważonego rozwoju dla miasta
Wytyczne dotyczące czasu:	16 lekcji
Autorzy :	Claudia Frank, Dunja Gremmelmaier, Anja Stedeler, Maria Viehöfer
Krótki wstęp do zajęć:	

Jesteś przedstawicielem uczniów w swojej szkole. Przeprowadzasz wywiad z burmistrzem na potrzeby artykułu w szkolnej gazecie. Chcesz dowiedzieć się, czy Twoje miasto będzie rozwijać się w sposób zrównoważony i przyszłościowy, w interesie przyszłych pokoleń.

Ty: Rozwój gospodarczy tego miasta jest oczywisty i niekwestionowany, ale są też negatywne skutki wzrostu gospodarczego, które obecnie mają decydujący wpływ na nasze życie: choroby takie jak choroby układu oddechowego i alergie, wiele zgonów z powodu upałów zeszłego lata... To także zmiany klimatyczne w mieście. Nie da się już temu zaprzeczyć: upał, susza i zanieczyszczenie powietrza to martwe drzewa w parkach miejskich i na ulicach. Popatrz chociażby na Aleję Dworcową toż to obraz grozy! A to dopiero początek. Należy podjąć działania tak szybko, jak to możliwe, a jako burmistrz masz taką możliwość. Musisz uczynić to miasto zrównoważonym w obliczu zmian klimatycznych! To Twój obowiązek, bo przecież obowiązują przepisy dotyczące ochrony środowiska!

Burmistrz: Uważam, że wszyscy obywatele miasta ponoszą za to odpowiedzialność. Wszyscy powinniśmy przyjrzeć się swoim zachowaniom konsumenckim i sprawić, aby nasze najbliższe otoczenie było przyjazne dla środowiska. Zaczyna się to tuż za naszymi drzwiami, na przykład w ogrodach i ogródkach frontowych. I każdego dnia podejmujemy decyzje dotyczące naszego postępowania.

Ty : Jest oczywiste, że te środki nie wystarczą, aby przeciwdziałać zmianom klimatycznym w naszym mieście. Ochrona środowiska jest tematem znanym od lat, ale obecnie degradacja środowiskowa ulega eskalacji. Uważam, że odpowiedzialność spoczywa na Tobie i firmach w tym mieście. To oczywiste że kryzysu klimatycznego nie pokonamy, jeśli będziemy polegać wyłącznie na kapitalistycznym wzroście gospodarczym. Należy przyjąć zakazy, rozporządzenia i regulacje, aby konsekwentnie zakazywać grzechów przeciwko środowisku i karać sprawców przestępstw przeciwko środowisku. Musisz podjąć działania polityczne, aby przekształcić to miasto w miasto trwałe i zrównoważone! W końcu chcesz chyba zostać wybrany ponownie na swoje stanowisko!

Burmistrz: Pod koniec miesiąca w ratuszu odbędzie się spotkanie okrągłego stołu „Nasze zrównoważone miasto” z przedstawicielami sektora polityki, firm lokalnych, resortu zdrowia i stowarzyszeń zajmujących się ochroną środowiska. Tam każdy będzie mógł wyrazić swoje pomysły i żądania dotyczące zrównoważonego miasta. Chciałbym serdecznie zaprosić Państwa do wzięcia udziału w dyskusji w charakterze słuchacza, abyś mógł przedstawić moje poglądy na łamie swojej gazetki. Wyślę ci ulotkę okrągłego stołu.

Wychodzisz z rozmowy zmotywowany: chcesz przedstawić poglądy i zapatrywania wszystkich stron okrągłego stołu w swoim następnym artykule.

Rezultat zajęć:

Artykuł do gazetki szkolnej: prezentacja poglądów wszystkich interesariuszy okrągłego stołu,

Nauczane treści :

- magiczny kwadrat, wzrost gospodarczy, zrównoważony rozwój, podstawy prawne zrównoważonego rozwoju, instrumenty polityki środowiskowej, kryteria instrumentów polityki środowiskowej (efektywność kosztowa, dynamiczny efekt zachęty, efektywność ekologiczna), wpływ działań polityki środowiskowej na rynek, wymagania dotyczące katalogu żądań

Wymagania wstępne:

Uczniowie powinni posiadać już wcześniejszą wiedzę m.in. na następujące tematy:

Magiczny kwadrat, graficzne przedstawienie diagramu Venna, diagramy cena-ilość, produkt krajowy brutto.

Wskazówki dotyczące nauczania na odległość:

Lekcje mogą być również realizowane grupowo w trybie kształcenia na odległość, z wykorzystaniem wybranych narzędzi.

Fazy pełnego działania	Nabyte kompetencje		Treść	Forma pracy/metoda	Materiały/media	Osiągnięte wyniki / rezultaty
	Kompetencje zawodowe	Kompetencje osobiste				
	Uczniowie ...					
Informacja	analiza wstępna 		Obszary problemowe wzrostu gospodarczego, ochrony środowiska i zdrowia		Wprowadzenie do zajęć M00 M01 Ulotka z za pro- szeniem na Okrągły Stoł	
Planowanie	 zbierają pytania wymagające wyjaśnienia w zakresie wprowadzenia do zajęć identyfikują obszary działania	 wspólnie planują kolejne działania formułują jasne cele pracy . 		 wyszukiwarki cyfrowe (np. Oncoo)	Kwestionariusz T1 Horyzont oczekiwań Karta pytań Oncoo 	 Ankieta na temat obszarów tematycznych w

	 przedstawiają tematy do omówienia przed rozpoczęciem działań.					for- mie karty
Decyzja	 analizują katalog w y- magań karty metod (M02) pod kątem kryteriów jakości. (Alternatywnie: analiza danego stanowiska pod kątem kryteriów jakości.)	 dzielą się na grupy interesariuszy na podstawie zainteresowań.	 wymagania dot. jednolitego katalogu żądań pozycjonowanie wszystkich zainteresowanych stron	 Praca w grupach Praca grupowa przy charakteryzowaniu interesariuszy	 M02 Katalog żądań Charakterystyka interesariuszy (np. Plakaty/zdjęcia/wizytówki)	 Harmonogram pracy w oparciu o kartę metodyczną Podział zespołów

						według in- teresariu- szy
Implemen- tacja	<p>wyjaśniają pojęcie zrównoważonego rozwoju. graficznie przedstawiają wymiary zrównoważonego rozwoju (np. na diagramie Venna).</p> <p>wyjaśniają sprzeczne cele prawa stabilności i wzrostu. omawiają potrzebę rozszerzenia Aktu o stabilności i wzroście o cele zrównoważonego rozwoju</p> <p>identyfikują podstawy prawne zrównoważonego działania.</p>	<p>Poprawiają swoją niezależność, pracując na stanowiskach zgodnie z instrukcjami.</p>	<p>Zrównoważony rozwój (definicja i wymiary, cel)</p> <p>„Magiczny kwadrat/ wielokąt” Wzrost gospodarczy (PKB) Podstawa prawna zrównoważonego rozwoju (ustawa o stabilności, katalog praw podstawowych (preambuła i art. 37), art.</p>	<p>Nauka metodą stacji/stanowiska</p> <p>Plenum (omówienie wyników)</p>	<p>Karta pracy M04 Karta pracy M05a- koncepcja zrównoważonego rozwoju</p> <p>Karta pracy -cele zrównoważonego rozwoju</p> <p>M05b Karta pracy M06 Efekty zewnętrzne Karta pracy M07 PKB Karta pracy M08a Podcast Zazieleniania miast</p> <p>Podcast z transkrypcją M08b Film wprowadzający „</p>	<p>Kwestionariusz z odpowiedziami</p>

<p>Implemen- tacja</p>	<p>👉 wyjaśniają pojęcie wzrostu gospodar- czego. definiują PKB jako wskaźnik wzrostu go- spodarczego. krytykują</p> <p>👉 PKB jako wskaźnik dobrobytu. uzasadniają potrzebę działań</p> <p>👉 zrównoważo- nych (szkody dla zdro- wia i środowiska na skutek upałów w mie- ście).</p>		<p>14 i 20a ustawy zasadni- czej,federalna ustawa o lasach)</p>	<p>Plenum (odpo- wiedzi na pyta- nia z katalogu)</p> <p>👉</p>	<p>Magiczny wielokąt” https://t1p.de/rekj 👉 Karta pracy M04</p>	
-----------------------------------	--	--	---	---	--	--

	<p>oceniają instrumenty polityki środowiskowej w oparciu o kryteria efektywności kosztowej, dynamicznych efektów zachęty i efektywności ekologicznej. opracowują wzorcowe środki dla instrumentów polityki środowiskowej oceniają instrumenty polityki środowiskowej pod kątem ich wpływu na rynek (PKB).</p>	<p>wzmacniają swoją zdolność do pracy w zespole poprzez troskliwą współpracę i interakcję. ćwiczą umiejętności prezentacji, prezentując stworzone przez siebie plakaty na temat instrumentów polityki ochrony środowiska podczas</p>	<p>instrumenty polityki środowiskowej (instrumenty planistyczne, regulacyjne i ekonomiczne) kryteria oceny instrumentów polityki środowiskowej</p>	<p>Praca w grupach (mieszana, nie według interesariuszy) Metoda "Spacer po galerii"</p>	<p>Karta pracy M09 Karta pracy M09 b Alokacja instrumentów polityki środowiskowej Karta pracy T4 M09 b Alokacja instrumentów polityki środowiskowej, horyzont oczekiwań Karta pracy M09 c Kryteria oceny instrumentów polityki środowiskowej Karta pracy T5 M09 c Kryteria oceny instrumentów polityki środowiskowej</p>	<p>prezentacja instrumentów polityki ekologicznej na plakatach</p>
--	---	--	--	---	--	--

<p>Implementacja</p>	<p>przedstawiają graficzne skutki środków polityki ochrony środowiska na diagramie (opcjonalnie).</p>	<p>„spaceru po galerii”. zwiększają swoją osobistą odpowiedzialność poprzez samodzielne decydowanie o tym, jak wykorzystać zebrane informacje.</p>	<p>opcjonalnie: wpływ działań polityki ochrony środowiska na rynek (ceny i ilości równowagi)</p>		<p>Horyzont oczekiwań Karta pracy M09 d Zlecenia pracy po Galerii Spacer opcjonalnie: Arkusze metody M09 e Gal- leryWalk Karta pracy M10a Polityka środowiskowa Instrumenty Karta pracy M10 b Słowniczek Karta pracy M10 c Karty pomocy do oceny instrumentów polityki środowiskowej</p>	
-----------------------------	---	--	--	--	--	--

					M10 d Plakat o gotowej strukturze	
	<p>👉 samodzielnie opracowuje wymagania z perspektywy jednego interesariusza.</p>	<p>👉 wzmocnić swoją zdolność do pracy zespołowej poprzez wspólną pracę w grupach, aby osiągnąć wynik. wzmocnić swoje poczucie odpowiedzialności, wnosząc swoje pomysły w wyniki grupy.</p> <p>👉</p>	<p>👉 Środki lub żądania wobec rady miasta i burmistrza</p>	<p>👉 ~~Grupa 1:~~ ~~mieszkaniec~~ ~~Stowarzyszenie~~ ~~biznesowe~~ ~~Grupa 2:~~ ~~Departament~~ ~~Zdrowia~~ ~~Grupa 3:~~ ~~Stowarzyszenie~~ ~~Ochrony~~ ~~Przyrody~~ ~~Grupa 4:~~ ~~Miasto~~</p> <p>👉</p> <p>👉</p> <p>👉</p>	<p>👉 Zlecenia pracy M11 Placemat Szablony podkładek</p> <p>👉</p>	<p>👉 Postulaty poszczególnych interesariuszy dotyczące „okrągłego stołu”</p>

Implementacja		 Popraw swoje umiejętności komunikacyjne, wymieniając pomysły w ukierunkowany sposób w pracy grupowej.				
	 łączą indywidualne żądania interesariuszy w zbiór żądań za pomocą kart moderacyjnych. wspólnie opracowujemy	 zwiększają swoją pewność siebie, prezentując swój punkt widzenia w	 oczekiwania lub żądania wobec rady miasta i burmistrza	 Rozdaj wszystkim ulotki, w kręgu: przedstawiciel grupy plus	 Karta pracy M12a - Metoda Akwarium Karta pracy M12b Karta pracy M12c Karta moderacji okrągły stół	 Wspólny katalog żądań dla miasta Rothenlohe

	listę żądań wo- bec miasta.	dyskusji w akwariu- m . ćwiczą argu- mentowanie z 		puste krzesło,	Porządek obrad np.jako PowerPoint Tagi roli lub nazw 	
--	--------------------------------	--	--	----------------	---	--

		<p>różnych perspektyw.</p> <p>Poprawiają swoją elastyczność, podchwytyjąc w szczególności argumenty zainteresowanej strony jako obserwatora akwariów.</p>		<p>Krąg zewnętrzny: obserwatorzy w roli polityków rady miejskiej</p> <p>Moderator:</p> <p>Nauczyciel jako burmistrz</p>		
	<p>dokonują uzasadnionej oceny wartości w oparciu o kryteria zrównoważonego rozwoju.</p>	<p>ćwiczą formułowanie wniosków.</p> <p>ćwiczą zajmowanie własnego, ugruntowanego stanowiska.</p>	<p>Wymogi dotyczące oceny/oświadczenia politycznego</p>	<p>h:</p> <p>Każdy sporządza indywidualną ocenę zrównoważonego</p>		<p>indywidualny wkład w artykuł w gazetce szkolnej</p>

Implemen- tacja				rozwoju w mieście w oparciu o po- dane kryteria		
	 sprawdzają nabyte podczas jednostki dydaktycznej umiejętności	 zwiększają swoją osobistość odpowiedzialność za wyniki nauczania	 Zawartość jednostki dydaktycznej	 Praca indywidualna	 Karta pracy M13 Kontrola kompetencji pracy T6 M13 Karta Sprawdzenie kompetencji, horyzont oczekiwań	 Ankieta pi-semna dotycząca rezultatów
Ewaluacja I ocena	 krytycznie oceniają wkład kolegów z klasy w gazetkę szkolną, porównując go z wymaganiami.	 uczą się dawać i otrzymywać informacje zwrotne w oparciu o kryteria.	 Wymogi dotyczące oceny/oświadczenia politycznego	 Praca indywidualna	 Karta pracy M14	 Informacje zwrotne na temat zaangażowania uczniów

Refleksja		 dokonują sa- mooceny swo-ich umiejętno- ści. analizują zreal- izowany pro- cess naucza- nia.	 Sprawdzenieli- sty kontrolnej	 Praca indywid- ualna	 Karta pracy M15	 Lista kontrolna
						

Wstęp do zajęć

Jesteś przedstawicielem uczniów w swojej szkole. Przeprowadzasz wywiad z burmistrzem na potrzeby artykułu w szkolnej gazecie. Chcesz dowiedzieć się, czy Twoje miasto będzie rozwijać się w sposób zrównoważony i przyszłościowy, w interesie przyszłych pokoleń.

Ty: Rozwój gospodarczy tego miasta jest oczywisty i niekwestionowany, ale są też negatywne skutki wzrostu gospodarczego, które obecnie mają decydujący wpływ na nasze życie: choroby takie jak choroby układu oddechowego i alergie, wiele zgonów z powodu upałów zeszłego lata... To także zmiany klimatyczne w mieście. Nie da się już temu zaprzeczyć: upał, susza i zanieczyszczenie powietrza to martwe drzewa w parkach miejskich i na ulicach. Popatrz chociażby na Aleję Dworcową toż to obraz grozy! A to dopiero początek. Należy podjąć działania tak szybko, jak to możliwe, a jako burmistrz masz taką możliwość. Musisz uczynić to miasto zrównoważonym w obliczu zmian klimatycznych! To Twój obowiązek, bo przecież obowiązują przepisy dotyczące ochrony środowiska!

Burmistrz: Uważam, że wszyscy obywatele miasta ponoszą za to odpowiedzialność. Wszyscy powinniśmy przyjrzeć się swoim zachowaniom konsumenckim i sprawić, aby nasze najbliższe otoczenie było przyjazne dla środowiska. Zaczyna się to tuż za naszymi drzwiami, na przykład w ogrodach i ogródkach frontowych. I każdego dnia podejmujemy decyzje dotyczące naszego postępowania.

Ty : Jest oczywiste, że te środki nie wystarczą, aby przeciwdziałać zmianom klimatycznym w naszym mieście. Ochrona środowiska jest tematem znanym od lat, ale obecnie degradacja środowiskowa ulega eskalacji. Uważam, że odpowiedzialność spoczywa na Tobie i firmach w tym mieście. To oczywiste, że kryzysu klimatycznego nie pokonamy, jeśli będziemy polegać wyłącznie na kapitalistycznym wzroście gospodarczym. Należy

Burmistrz: Pod koniec miesiąca w ratuszu odbędzie się spotkanie okrągłego stołu „Nasze zrów- noważone miasto” z przedstawicielami sektora polityki, firm lokalnych, resortu zdrowia i stowarzyszeń zajmujących się ochroną środowiska. Tam każdy będzie mógł wyrazić swoje pomysły i żądania dotyczące zrównoważonego miasta. Chciałbym serdecznie za- prosić Państwa do wzięcia udziału w dyskusji w charakterze słuchacza, abyś mógł przed- stawić moje poglądy na łamie swojej gazetki. Wyślę ci ulotkęokrągłego stołu.

Wychodzisz z rozmowy zmotywowany: chcesz przedstawić poglądy i zapatrywania wszystkich stron okrągłego stołu w swoim następnym artykule

Runder Tisch Unsere nachhaltige Stadt

A. Meyer

Fachbereich Umwelt Stadt Rosenlohe

Der nachhaltige Schutz der Umwelt und der Erhalt der natürlichen Lebensgrundlagen ist Auftrag und ständig neue Herausforderung des Fachbereichs Umwelt.

U. Schmidt

Unternehmensverband Rosenlohe e.V.

Als Stimme der regionalen Wirtschaft vertreten wir die wirtschafts- und sozialpolitischen Interessen der Unternehmen aus den Bereichen Industrie, Handel, Dienstleistungen, Handwerk und Landwirtschaft

L. Müller

Gesundheitsamt Stadt Rosenlohe

Die Aufgaben des Gesundheitsamtes bestehen darin, die Gesundheit der Bürgerinnen und Bürger nachhaltig zu stabilisieren, Gefährdungen abzuwehren und eine gesundheitsbewusste Einstellung zu fördern.

M. Schulz

BUND Rosenlohe

Als Naturschutzverband widmet sich BUND dem praktischen Umwelt- und Naturschutz auf Biotopen in Rosenlohe und Umgebung.

Stadt Rosenlohe-Oberbürgermeisterin

Alex Rothaus
Europaplatz 1
49200 Rosenlohe
Telefon: 0642 580-3300
Fax: 0642 380-5088
E-Mail: obern@rosenlohe.de

Stadt Rosenlohe

Runder Tisch

Unsere
nachhaltige
Stadt

Datum:
Uhrzeit:
Alex Rothaus
Europaplatz 1
49200 Rosenlohe

Mehr Grün gegen Hitzetod

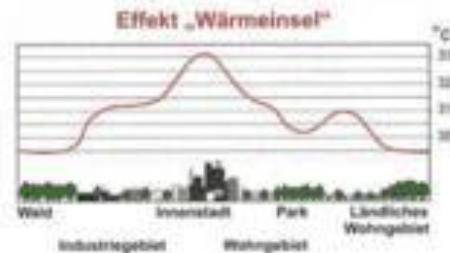
Mehr Bäume in den Städten Europas hätten im Sommer 2015 wohl den Tod von über 2600 Menschen verhindert. Das haben Gesundheitswissenschaftler in einer Studie ermittelt, die in der Fachzeitschrift *The Lancet* erschienen ist. Das internationale Team wollte herausfinden, welchen Effekt die grünen Riesen in den aufgeheizten Städten des Kontinents haben – und wie er sich besser nutzen ließe, pflanzte man mehr davon.

Erst Anfang November hatte die Weltgesundheitsorganisation (WHO) vermeldet, dass 2022, im heißesten Sommer in Europa seit Beginn der Wärmerecordierungen, mindestens 1,5 Mio Menschen der Hitze zum Opfer gefallen sind. In Deutschland, so die WHO, starben rund 4500 zusätzlich während der heißen Sommermonate.

Die Forscherinnen und Forscher nutzten Sterblichkeitsraten von Einwohnern über 20 Jahre in 93 europäischen Städten und analysierten den Zeitraum von Anfang Juni bis Ende August 2015. Sie wählten das Jahr 2015, weil ihnen dafür vollständige Bevölkerungsdaten vorlagen – von insgesamt fast 58 Millionen Bewohnern.

Urbane Hitzeinseln

Städte sind im Fokus, weil sie im Sommer zu urbanen Hitzeinseln werden. Straßenbeläge wie Asphalt und Baumaterialien, die Wärme absorbieren, sowie das Fehlen natürlicher Vegetation führen dazu, dass es dort heißer wird als im Umland.

Für den Sommer 2015 führten die Forscher 6700 vorzeitige Todesfälle auf die höheren Temperaturen in den Städten zurück. Dabei war die Zahl der zusätzlichen Tote in Süd- und Osteuropa am höchsten. Sie lag bei 32 Verstorbenen auf 100 000 Einwohner in der rumänischen Großstadt Cluj-Napoca. In schwedischen Göteborg lag sie bei null.

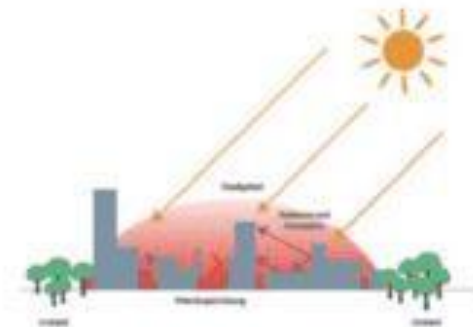
Temperaturen senken

Anhand von Computermodellen ermittelten die Fachleute, dass ein städtischer Baumbestand von 30 Prozent die Temperatur um durchschnittlich etwa 0,4 Grad Celsius gesenkt hätte. Sie berechneten, dass sich durch das Mehr an Schatten und Kühlung 2644 Hitzetote verhindern ließen – also fast 40 Prozent. Derzeit liegt der durchschnittliche Baumbestand in den untersuchten europäischen Städten laut den Forschern bei 14,9 Prozent.

DER SPIEGEL Nr. 6/4.2.2023, S. 93

Städtequellen

- Deutscher Wetterdienst 2023
- forum Nachhaltig Wirtschaften 02/03 2018
- <https://this-person-does-not-exist.com/>
- <https://labs.openpl.com/>

Stadt Rosenlohe
Oberbürgermeisterin

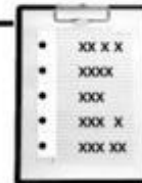
Altes Rathaus
Europaplatz 1
49300 Rosenlohe
Telefon: 0642 380-3300
Fax: 0642 580-5086
E-Mail: obm@rosenlohe.de

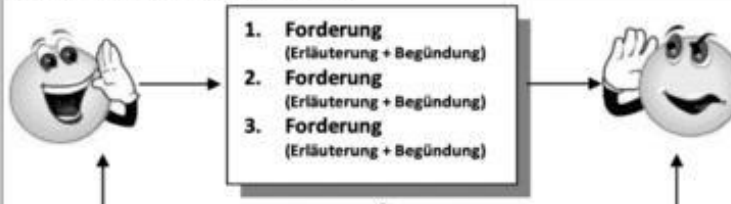

Ansprechpartnerin:
Frau Becker
0642 380-3300

Methodenblatt	Name:	Klasse / Kurs:
Fach:	Datum:	Version 7 – Ri2013- Anzahl der Seiten: 1

Methode: Forderungskatalog

Einsatz und Zweck der Methode	Forderungskataloge werden in vielen Bereichen (z. B. Politik, Wirtschaft) eingesetzt um Ansprüche an andere auszudrücken. Sie sollen andere den Adressaten zum Handeln auffordern.
Handlungsphasen	Planen, Ausführen
Definition des Begriffes	Der Begriff „Katalog“ kommt aus dem Griechischen und bedeutet „Verzeichnis“ (von Bildern, Waren usw.). Ein Forderungskatalog ist demnach eine Aufstellung von Forderungen.
Verfahren/Ergebnis	<ul style="list-style-type: none"> Informationen zum Thema sammeln. Der Fordernde muss charakterisiert werden, d. h. es muss festgelegt werden, wer die Forderungen überhaupt stellt. Gegenwärtige Situation beschreiben / analysieren. Adressaten benennen. Wünsche / Forderungen (immer mehrere) an eine zu verändernde Situation überlegen (Gedanken notieren) - und daraus ... Forderungen knapp und klar formulieren. Forderungen kurz erläutern und begründen. Forderungen (und evtl. die dazu gehörigen Erläuterungen und Begründungen) katalogartig - in einer logischen Reihenfolge - auflisten.
Wichtige Hinweise	<p>Forderungen dürfen nicht aus der Luft gegriffen d.h. völlig unrealistisch sein. Sie müssen auf Fakten beruhen, und es muss auch eine Chance bestehen, dass sie erfüllt werden können.</p> <p>Forderungen müssen so formuliert werden, dass sie den Adressaten auch ansprechen, ihn auffordern zu handeln.</p>
grafische Erläuterung	 <p>Der Fordernde richtet seinen Forderungskatalog an den Adressaten.</p>
Anwendungsbeispiele	<ul style="list-style-type: none"> Forderungskatalog der IHK zur Bundestagswahl Forderungskatalog an Eltern übergewichtiger Kinder Forderungskatalog an Regierung um den Geburtenrückgang zu stoppen
Formulierungsbeispiel (Diese Forderungen sind um die Erläuterungen und Begründungen zu ergänzen.) 	Wir fordern ... <ol style="list-style-type: none"> sichere und gesunde Lebensmittel, die umweltschonend hergestellt und vermarktet werden. Verbot aller Risikosubstanzen, die der Nahrungskette (absichtlich oder unabsichtlich) zugefügt werden. die Umsetzung aller Maßnahmen, die die Einschleusung von Risikomaterialien bzw. -substanzen in die Nahrungskette verhindern, u. a. sichere Schlachttechniken. allgemein verständliche Kennzeichnung aller Inhalts- und Zusatzstoffe unserer Lebensmittel.

www.riepel.net

A. Meyer
Fachbereich Umwelt
Stadt Rosenlohe

Der nachhaltige Schutz der Umwelt und der Erhalt der natürlichen Lebensgrundlagen ist Auftrag und ständig neue Herausforderung des Fachbereichs Umwelt.

Quellen:

<https://this-person-does-not-exist.com/>

https://pxhere.com/de/photo/946959?utm_content=shareClip&utm_medium=referral&utm_source=pxhere

<https://pixabay.com/de/illustrations/umwelt-schutz-recycling-1019748/>

https://pxhere.com/de/photo/925037?utm_content=shareClip&utm_medium=referral&utm_source=pxhere

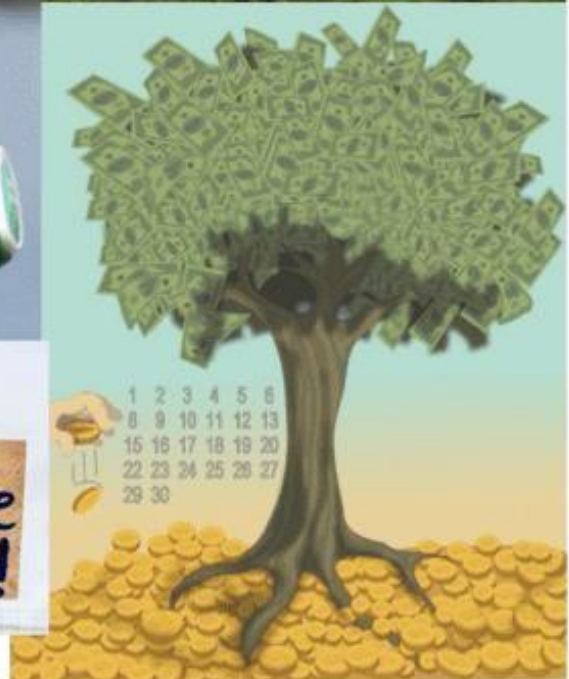
<https://pixabay.com/de/illustrations/windm%C3%BChle-b%C3%A4ume-nachhaltigkeit-5591464/>

https://pxhere.com/de/photo/591981?utm_content=shareClip&utm_medium=referral&utm_source=pxhere

U. Schmidt
Unternehmerverband
Rosenlohe e.V.

Als Stimme der regionalen Wirtschaft vertreten wir die wirtschafts- und sozialpolitischen Interessen der Unternehmen aus den Bereichen Industrie, Handel, Dienstleistungen, Handwerk und Landwirtschaft

Quellen:

<https://this-person-does-not-exist.com/>

<https://pixabay.com/de/illustrations/umweltschutz-naturschutz-logo-asien-886681/>

<https://pixabay.com/de/illustrations/baum-agroforstwirtschaft-umwelt-1603672/>

https://pxhere.com/de/photo/1120569?utm_content=shareClip&utm_medium=referral&utm_source=pxhere

<https://pixabay.com/de/photos/pxklimaschutz-klimaschutz-7129877/>

<https://institut-fuer-welternaehrung.org/der-wandel-muss-von-unten-kommen-kommentar-von-wilfried-bommert>

Ersteller: Stephan Roehl | Credit: Stephan Röhl, CC BY SA 4.0

L. Müller
Gesundheitsamt
Stadt Rosenlohe

Die Aufgaben des Gesundheitsamtes bestehen darin, die Gesundheit der Bürgerinnen und Bürger nachhaltig zu stabilisieren, Gefährdungen abzuwenden und eine gesundheitsbewusste Einstellung zu fördern.

Quellen:

<https://this-person-does-not-exist.com/>

<https://pixabay.com/de/photos/umweltschutz-plastikm%C3%BCll-acker-448>

<https://pixabay.com/de/illustrations/natur-gesundheit-ern%C3%A4hrung-umwelt-4846801/> 2598/

<https://pixabay.com/de/photos/manzana-health-die-gesundheit-apfel-3422179/>

Heat exhaustion by <http://www.nyphotographic.com/> Nick Youngson CC BY-SA 3.0 Pix4free

<https://www.thebluediamondgallery.com/medical03/h/heat-stroke.html>; Pix4free.org - link to - <https://pix4free.org/>

M. Schulz

Umweltschutzverband Rosenlohe

Der Umweltschutzverband
widmet sich dem praktischen Umwelt- und Naturschutz von
Biotopen in Rosenlohe und Umgebung.

Quellen:

<https://this-person-does-not-exist.com/>

https://pxhere.com/de/photo/1332220?utm_content=shareClip&utm_medium=referral&utm_source=pxhere

<https://pixabay.com/de/vectors/planet-erde-umweltschutz-globus-7014517/>

https://www.flickr.com/photos/bund_bundesverband/45909922635/; <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/2.0/>

<https://pixabay.com/de/illustrations/umweltschutz-naturschutz-%C3%B6kologie-886789/>

<https://pixabay.com/de/illustrations/plastikm%C3%BCll-ozean-verschmutzung-7617451/>

Metoda pracy na stanowiskach/stacjach

Zasady:

1. Na wszystkich stacjach pracuję niezależnie. Mogę sam wy- brać kolejność.
2. Przychodzę na daną stację tylko wtedy, gdy pracują na niej maksymalnie trzy inne osoby.
3. Pracuję spokojnie i w skupieniu.
4. Jeśli będę miał pytania – skonsultuję się.
5. Wszystkie odpowiedzi na zadania na stanowiskach

Źródło:
 carlesrgm, </br> , <https://de.depositphotos.com/320939296/free-stock-photo-aerial-view-big-parking-lot.html> , CC0, dostęp:
 25 maja 2023 r.

Lista stacji/stanowisk i zadań

Stacja/Zadania	Pytania otwarte	Ukończono?
<p>Zrównoważony rozwój (M05a i M05b)Zadania:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Przeczytaj artykuły „Zrównoważony rozwój” i „Cele zrównoważonego rozwoju”. 2. Wyjaśnij termin „zrównoważony rozwój” i przedstaw go graficznie w postaci diagramu Venna. 3. Wyjaśnij, dlaczego zrównoważona działalność gospodarcza jest konieczna dla wszystkich podmiotów gospodarczych. 4. Wymień podstawy prawne, które zobowiązują wszystkie podmioty gospodarcze do działania w sposób zrównoważony. 		☐

<p>Magiczny sześciokąt</p> <p>Zadania:</p> <ol style="list-style-type: none"> Obejrzyj film wyjaśniający „Magiczny sześciokąt” na temat rozbudowy Magicznego Kwadratu. <p>https://t1p.de/rekj</p> <ol style="list-style-type: none"> Czy Ustawę o stabilności i wzroście należy rozszerzyć o cel jakościowy, jakim jest zrównoważony rozwój? <p>Zapisz po trzy argumenty za i przeciw.</p> <ol style="list-style-type: none"> Proszę opisać trzy konsekwencje tej reformy Ustawy o stabilności i wzroście: <p>a) dla Ciebie osobiście, b) dla firm, c) dla rozwoju miast.</p>		<div data-bbox="1347 450 1369 501" data-label="Image"></div>
<p>Efekty zewnętrzne (M06)</p> <p>Zadania:</p> <ol style="list-style-type: none"> Przeczytaj artykuł. Zdefiniuj, co to są efekty zewnętrzne. 		<div data-bbox="1347 1359 1369 1411" data-label="Image"></div>

<p>3. Wyjaśnij, w jaki sposób efekty zewnętrzne budowy większej liczby miejsc parkingowych wpływają na życie w mieście.</p> <p>4. Przedstaw podaż i popyt na publiczne miejsca parkingowe na wykresie cena-ilość.</p> <p>5. Dodaj do diagramu krzywą kosztów zewnętrznych zasklepiania gleby poprzez budowę parkingu.</p> <p>6. Przeanalizuj zmianę ceny oferty poprzez internalizację kosztów zewnętrznych.</p>		
<p>Produkt krajowy brutto (PKB) (M07)</p> <p>Zadania:</p> <p>1. Przeczytaj artykuł.</p> <p>2. Wyjaśnij PKB jako wskaźnik mierzący dobrobyt w gospodarce.</p> <p>3. Przeszukaj w Internecie trzy alternatywne wskaźniki bogactwa. Zapisz swoje wyniki na karcie moderacji.</p> <p>4. Zabierz ze sobą karty, aby zabezpieczyć wyniki na sesji plenarnej.</p>		<div data-bbox="1337 1323 1361 1375" style="border: 1px solid black; width: 15px; height: 23px; margin: 0 auto;"></div>

Opracui koncencie zrównoważonego rozwoju

<p>Zazielenianie miast (M08a lub M08b)Zadania:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Posłuchaj wywiadu. (Alternatywnie: przeczytaj wy- wiad.) 2. Omów różne skutki szkód klimatycznych,kto je powoduje, oraz możliwe strategie rozwiązania. 		
--	--	--

Sehen Sie sich das
Erklärvideo „Das Magische
Sechseck“ an.

<https://t1p.de/rekj>

Hören Sie sich das Interview zur Stadtbegrünung an.

<https://t1p.de/drsrr>

Zrównoważony rozwój

w dyskursie

Razem dla dobra wszystkich

Termin „zrównoważony rozwój” robi światową karierę: przywołują go najważniejsze światowe konferencje ostatniej dekady. Porozumienia koalicyjne naszczęblu federalnym i stanowym uznają ją za „model” polityki rządu. W Internecie można znaleźć miliony wzmianek o nim. A jednak większość ludności w Niemczech nie wie, co ten termin oznacza. Tylko 15% ankietowanych słyszało pojęcie zrównoważonego rozwoju. To słowo modne i jednocześnie obce. „Zrównoważony rozwój” jest terminem dynamicznym i normatywnym, którego treści należy zaw sze poszukiwać i uzgadniać w drodze oceny i rozważań

Pomimo wszystkich pojawiających się różnic istnieje zdumiewający globalny konsensus co do idei i wizji zrównoważonego rozwoju.

Również w Niemczech panuje ponadpartyjna zgoda co do tego, że podstawowa koncepcja „zrównoważonego rozwoju” stanowi wytyczną dla zrównoważonych działań politycznych. Być może wynika to z niejasności tego terminu. Ale z pewnością dzieje się tak także dzięki prostocie i etycznej przekonywaniu imperatywu zrównoważonego rozwoju:

„Żyjemy z odsetek, a nie z kapitału”.

„Pożyczyliśmy świat tylko od naszych dzieci” (fragment debaty plenarnej z 20

opis koncepcji „zrównoważonego

35 rozwoju” można uznać
 następujące ele- menty:
 „Zrównoważony rozwój” ma trzy wy-
 miary: ekologię, ekonomię i kwestie spo-
 łeczne. Tworzą one konstrukcję, w której
 każdy wymiar należy rozważyć na równi z
 40 pozostałymi.

To, co dokładnie jest ~~h~~ zrówno-
 ważone, jest w istocie mało kontrowersyjne. Można
 na przykład zatwierdzić „zasady za-
 rządzenia” komisji analitycznej Bundestagu:

45 „Tempo degradacji zasobów odnawialnych
 nie powinno przekraczać tempa ich regene-
 racji. Zasoby nieodnawialne powinny być
 wykorzystywane jedynie w zakresie, w
 jakim można stworzyć fizycznie i
 funkcjonalnie

nie- miecka rozumie „zrównoważony rozwój g

” albo powierzchownie jako

„zrównoważony wzrost gospodarczy”, albo

55 rozumie zrównoważony rozwój gospodar- czy
 jako „zrównoważoną działalność gospo- darczą”
 w sensie wewnętrznego zarządza- nia
 środowiskiem. Chodzi tu w szczególno- ści o
 oszczędność lub zwiększenie efektyw-

60 ności wykorzystywanych zasobów.

Społeczny wymiar zrównoważonego roz-
 woju jest często opisywany jako

„sprawiedli- wość społeczna” . Jest ono wąsko
 rozu- miane jako rekompensata na rzecz osób

65 znajdujących się w niekorzystnej sytuacji.

Podstawową treścią zrównoważonego rozwoju społecznego jest cel zapobiegania lokalnym i globalnym konfliktom we współzależnym społeczeństwie. Obejmuje to

„sprawiedli-

- 5 wość rozdzielczą” (również międzypokoleniową) i równowagę społeczną jako warunki wstępne pokoju i bezpieczeństwa.

Zrównoważony rozwój jako definicja prawna

- 10 Im bardziej termin „zrównoważony rozwój” przewyższa swoją funkcję retoryczną i zostaje zoperacjonalizowany, tym bardziej konkretnie wpływa na decyzje państwowe i lokalne, tym bardziej

„zrównoważony roz-

- 15 wój” staje się również terminem prawnym. Europejski katalog praw podstawowych przyjęty na szczycie

UE w Nicei na początku grudnia 2000 r. kontynuuje ten rozwój. Dwukrotnie nawiązuje do zrównoważonego roz-

- 20 woju: w preambule czytamy:

„Ona (Unia) dąży do promowania zrównoważonego i zrównoważonego rozwoju...”. Artykuł 37 stanowi dalej:

„Wysoki poziom ochrony środowiska i poprawa jego jakości

- 25 muszą zostać włączone do polityk Unii i zapewnione zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju”. Te różne wzmianki o koncepcji zrównoważonego rozwoju w europejskim prawie konstytucyjnym kojarzą zrów-

- 30 noważy rozwój przede wszystkim z ochroną środowiska, ale ogólnie odzwierciedlają również wzajemne powiązania i potrzebę rozważenia kwestii gospodarczych, ekologicznych i społecznych.

znaczeniach. Oprócz norm, które tradycyjnie używają słowa „zrównoważony” w znaczeniu „trwały” lub „intensywny” (np. „zrównoważona zmiana, uszkodze-

- 40 nie”), na przykład federalna ustawa o lasach wzywa do „zrównoważonego, najwyższej możliwej i wysokiej jakości drewna produkcji” od 1975 roku i jednocześnie nawiązuje do historycznych korzeni koncepcji zrównoważonego rozwoju w leśnictwie.

Z drugiej strony na próżno szukać w Ustawie Zasadniczej terminu zrównoważony rozwój. Niemniej jednak w konstytucji z pewnością istnieją płaszczyzny umożliwiające

- 50 dyskusję i, jeśli to konieczne, większą integrację koncepcji zrównoważonego rozwoju z

pewnością art. 20a Ustawy Zasadniczej: „Państwo chroni

- 55 także w ramach porządku konstytucyjnego naturalne podstawy życia i zwierząt, ponosząc odpowiedzialność za przyszłe pokolenia [...]”.

Nowy cel państwowy art. 20a GG nie przy-

- 60 znajdzie żadnych praw podmiotowych, lecz zmierza do zmiany orientacji działań państwa na ekologię i ochronę potomności. Ma to konsekwencje dla innych celów państwa i praw podstawowych. Artykuł 20a Ustawy

- 65 Zasadniczej wymaga m.in., aby przyznawanie przez państwo zamówień na budowę lub usługi opierało się na zrównoważonym rozwoju. Przepisy budżetowe nie wymuszają,

aby umowa trafiała do „najtaniejszego” dostawcy, a raczej do „najbardziej ekonomicznego”. Szczególną uwagę należy zwrócić na produkty charakteryzujące się długą ży-

- 5 wotnością, łatwością naprawy i ponownego użycia, wytwarzające mniej lub bardziej zanieczyszczające odpady w porównaniu do innych produktów lub powstałe z pozostałości lub odpadów.
- 10 Jednak po bliższym przyjrzeniu się należy krytycznie spojrzeć na następujące kwestie. Choć budżety państwa sporządzane są dla wszystkich dochodów i wydatków, art. 109 II-IV GG wiąże je z ogólną równowagą gospodarczą, która nie jest określona konstytucyjnie. Sekcja 1 Ustawy o stabilności i wzroście opisuje ten termin jako stabilność cen, wysoki
- 15 poziom zatrudnienia, równo- wagę

zewnętrzną oraz „stały i odpowiedni

- 20 wzrost gospodarczy”. Wątpliwości w kontekście zrównoważonego rozwoju budzi zwłaszcza żądanie stałego wzrostu gospodarczego. Produkt krajowy brutto, będący tradycyjnym wskaźnikiem wzrostu gospo-
- 25 darczego, jest mniej odpowiednim wskaźnikiem zrównoważonego rozwoju. Dlatego też ignoruje on zużycie zasobów naturalnych, ale uwzględnia zwiększające wzrost środki naprawcze, mające na celu zrekompenso-
- 30 wanie szkód ekologicznych i społecznych. Ostatecznie zrównoważony rozwój nie dotyczy wyłącznie bezwzględnego pieniężnego wymiaru tworzenia wartości ekonomicznej, a w świetle europejskich ram prawnych i
- 35 wprowadzenia art. 20a GG, art. 109 II-IV GG

zrównoważonego rozwoju,
konieczne jest przynajmniej uzu- pełnienie
lub modyfikacja Sekcji 1 StabWG

40 .

Odpowiedzialność

Globalna emisja gazów cieplarnianych i zu-
życie zasobów ogromnie wzrosły, zamiast
spadać, wymieranie gatunków nie zostało

45 zatrzymane, presja na ekosystemy rośnie –
naukowcy zajmujący się naukami
przyrodni- czymi i zrównoważonym
rozwojem ostrze- gają przed punktami
krytycznymi w syste- mie ziemskim. Od
dawna było jasne, że no-

50 śność globalnych i regionalnych systemów
ekologicznych jest przeciążona. Chociaż
więcej ludzi ma dostęp do czystej wody
pit-

nej, ogólne zarządzanie zasobami

się na piasku bez ochrony środowiska, ponieważ
niekontrolowane zmiany klimatyczne i wy-
mieranie gatunków podważają dobrobyt
człowieka na całym świecie i czynią go ce-

60 lem nieosiągalnym. Zasadnicza restrykcy- zacja
relacji natura- społeczeństwo musi na- stąpić
szczególnie w bogatych krajach, które zużywają
największe ilości zasobów środowiskowych.
Wraz ze wzrostem dobro-

65 bytu duże kraje wschodzące również osią- gają
krytyczny poziom konsumpcji w sekto- rze
ochrony środowiska. Jest to szczególnie
wyraźne, jeśli chodzi o emisję gazów cie-
plarnianych w Chinach. Jednocześnie w

starych krajach uprzemysłowionych ponownie pojawia się kwestia nierówności dochodów; Dodatkowym wyzwaniem, takim jak zmiany demograficzne czy cyfryzacja go-

- 5 spodarki, muszą stawić czoła zarówno bogate, jak i biedne społeczeństwa.

Całość jest sumą swoich części i nieuchronnie pojawia się pytanie:

„Jak duży musi być mój wkład?” Z moralno-filozoficznego

- 10 punktu widzenia ludzie mają obowiązek zaangażować się w lepszą politykę ochrony klimatu. Trudniej jest jednak wyjaśnić kwestię, w jakim stopniu jednostki muszą ograniczać swoje prywatne emisje. W końcu nie
- 15 każdy mieszka w odległości rowerowej od swojego miejsca pracy. Nie ulega wątpliwości, że dotyczy to

również prawie wszystkich globalnych

problemów środowiskowych. Nie ma lub nie istnieją żadne odpowiednie insty-

- 20 tucje lub regulacje. Niemniej jednak można wyróżnić wiele opcji, które bez wątpienia można zaliczyć do rozsądnych dla jednostki. Przykłady obejmują typowe podejrzane: liczne środki w zakresie efektywności

- 25 energetycznej, które w perspektywie średnio- i długoterminowej przynoszą raczej korzyści niż koszty, przejście na dostawcę zielonej energii, spożywanie mniejszej ilości mięsa, korzystanie z transportu publicznego

- 30 (jeśli jest dostępny), kupowanie produktów regionalnych itp.

Cele zrównoważonego rozwoju

Na szczycie ONZ w 1992 r. przyjęcie Agendy 21 było punktem wyjścia dla globalnej strategii zrównoważonego rozwoju, początkowo powiązanej z celami polityki rozwoju i ochrony środowiska. W ślad za Agendą 21 w 2000 roku przyjęto osiem tzw. Celów Milenijnych, które miały zostać osiągnięte do roku 2015. Dotyczą one walki z ubóstwem i głodem, edukacji szkolnej, równości, ograniczania śmiertelności dzieci, zdrowia matek, chorób zakaźnych, ochrony środowiska i globalnego partnerstwa na rzecz rozwoju. We wrześniu 2015 roku Zgromadzenie Ogólne ONZ zatwierdziło po raz pierwszy **17 kompleksowych celów zrównoważonego rozwoju (Sustainable Development Goals – SDGs)** oraz 169 szczegółowych tzw. celów częściowych, które zastępują Cele Milenijne i mają zastosowanie nie tylko do krajów rozwijających się, ale na całym świecie. Horyzont docelowy to rok 2030.

Rysunek 1: 17 kompleksowych celów zrównoważonego rozwoju Źródło:

Rząd federalny uwzględnił cele zrównoważonego rozwoju pod względem struktury i treści w nowej edycji niemieckiej strategii zrównoważonego rozwoju w 2016 roku. Poprzez swoją strategię zrównoważonego rozwoju Dolna Saksonia również przyjęła te cele – tam, gdzie jest to właściwe i rozsądne – i uwzględnia je w dalszym procesie strategicznym.

Źródło: <https://www.umwelt.niedersachsen.de/startseite/themen/nachhaltigkeit/nachhaltigkeit-199391.html> (dostęp: 24.02.2024)

Efekty zewnętrzne, koszty zewnętrzne, oszczędności zewnętrzne

Jeżeli produkcja lub konsumpcja dóbr lub usług pociąga za sobą koszty (koszty zewnętrzne) lub oszczędności (oszczędności zewnętrzne, korzyści zewnętrzne) dla innych przedsiębiorstw, gospodarstw domowych lub społeczeństwa, a osoba, która wyrządziła szkodę, nie otrzymuje odszkodowania lub nie wypłaca odszkodowania otrzymuje wynagrodzenie, nazywa się to efektami zewnętrznymi. W przypadku efektów zewnętrznych zawodzi mechanizm cenowy, co jest również powszechnie określane jako zawodność rynku i wymaga interwencji rządu.

Efekty zewnętrzne w postaci , np. B. gdy miasta kalkulują jedynie koszty biznesowe uszczelniania powierzchni, a koszty społeczne tych działań są przenoszone na społeczeństwo (uzewnętrzniane). Zasklepianie tworzy tzw. wyspy ciepła, w wyniku czego wzrasta stres w postaci chorób układu oddechowego, układu krążenia, szkód materialnych i śmierci roślin, z którymi muszą się zmagać mieszkańcy miast. Dalsze koszty uszczelnienia, na przykład budowy parkingów, nie są obliczane i dlatego nie są wliczane do ceny budowy parkingów. Taka sytuacja prowadzi do niepożądanych skutków z ekonomicznego punktu widzenia. Cena miejsc parkingowych jest stosunkowo niska i powoduje wzrost popytu na miejsca parkingowe. To z kolei powoduje wzrost wolumenu transportu prywatnego. Spowodowałoby to dalsze negatywne skutki. W takim przypadku mechanizm rynkowy zawodzi i prowadzi do niepożądanych ekonomicznie skutków, co powoduje konieczność interwencji rządu. Wymogi rządowe (np. zakaz tworzenia obszarów zamkniętych i ogrodów żywotnych) sprawiają, że miejsca parkingowe stają się droższe i idealnie zmniejszone, co ogranicza wzrost temperatury w mieście. Miasta i użytkownicy parkingów musieliby skalkulować i pokryć całość kosztów (internalizacja efektów zewnętrznych). Cena utworzonego w ten sposób parkingu staje się wyższa, a konsumenci żądają mniejszej ilości.

 Powstają m.in. B. dla pszczelarza, którego pszczoły zbierają nektar na plantacjach owoców sadowników. Sadownik ma także oszczędności

zewnątrzne, ponieważ czerpie korzyści z nawożenia kwiatów przez pszczoły pszczelarza.

Zobacz też Ad 2 i 3, 16

Mo
10.11.2024

Źródło obrazu: Autor: carlesrgm, Depositphotos, <https://de.depositphotos.com/320939296/free-stock-photo-aerial-view-big-parking-lot.html>,
CCO

(dostęp 24 lutego 2024 r.)

WEG MIT DEM BRUTTOINLANDSPRODUKT!

Von Adolf Theobald.

2013 hat die Bundesrepublik Deutschland 3593 Milliarden Euro erwirtschaftet. Ist das viel, ist das wenig? Müssen wir besorgt sein, dürfen wir stolz sein?

3593 Milliarden sind weder wenig noch viel, sondern falsch. Denn im Bruttoinlandsprodukt wird vieles gar nicht erfasst und vieles zwar richtig, aber falsch bewertet. DAS BRUTTOINLANDSPRODUKT MISST SO ZIEMLICH ALLES, WAS IN DER WIRTSCHAFT VORGEHT. NUR NICHT DAS WORAUF ES IM LEBEN ANKOMMT.

Zum Beispiel: Die Arbeit der Hausfrau, sofern sie kein Einkommen hat, zählt nicht. Mütter, die ihre Kinder ohne Entgelt großziehen, werden vom BIP übersehen. Kämen zwei Mütter dagegen auf die listige Idee, ihre Kinder auszutauschen und sich für die Betreuung gegenseitig und monatlich je 1000 Euro zu zahlen, wäre das BIP im selben Monat um 2000 Euro gestiegen.

Kaum erfasst wird auch die Schwarzarbeit, sie geht an Staat und Statistik vorbei. Und nicht erfasst wird die so genannte Schattenwirtschaft, die gesamte Do-it-yourself-Bewegung. Beide, Schwarzarbeit und Schattenwirtschaft, machen groben Schätzungen bereits die Hälfte des offiziellen Bruttoinlandsprodukts in der Bundesrepublik Deutschland aus.

Oscar Wilde hat einmal formuliert, es gebe Menschen, die von allem den Preis, aber von nichts den Wert kennen. Er muss dabei an Politiker gedacht haben. Sie lieben es, aus der Statistik des Bruttoinlandsprodukts falsche Schlüsse zu ziehen. So wird zum Beispiel ein Auto, das viele Kosten verursacht, in der nationalen Gesamtrechnung letztlich immer wertvoller, denn die Reparaturen erhöhen ja das Inlandsprodukt.

Und Umweltschäden, die uns an den Rand des Ruins bringen können, erhöhen unseren Reichtum ins Unermessliche – wegen der Reparatur, der Folgekosten. Um zum Beispiel den Schwarzwald wieder aufzuforsten, bräuchte man 12 Mrd Euro. Ein toller Erfolg in unserer Gesamtrechnung.

Ein kranker Mensch, der die Pharmaindustrie am Laufen hält, ist allemal ein besserer Inlandsprodukt-Produzent als ein gesunder. Denn der verursacht ja keine Kosten, bringt also keine Einnahme.

Dass Statistiker uns reich rechnen? Na gut.

Wenn aber Politiker die jährliche Steigerungsrate wie ein Götterbild behandeln, auf das man hören muss, dann wird es gefährlich."

Original-Artikel, erschienen in GEO 2/1986, aktualisiert und gekürzt.

Źródło: <https://cdn.website-start.de/proxy/apps/ae200/uploads/gleichzwei/instances/7FE67B9A-803A-4AAA-8367-74B81BAC1279/wcinstances/epa-per/4640c252-6ba6-46d1-9fff-e7d27d6fbd1f/pdf/Adolf-Theobald---Precz-z-produktem-krajowym-brutto.pdf> (dostęp: 24 lutego 2024 r.)

Transkrypcja podcastu Zazielenianie miast

<p>Nja Stedeler</p>	<p>Dzień dobry, Panie Fasoli,</p> <p>stale rosnące temperatury, rosnące upały, ekstremalne zjawiska pogodowe. Zmiany klimatyczne postępują pełną parą i nie zatrzymują się na miastach.</p> <p>Dziś chcemy porozmawiać o wpływie zmian klimatycznych na miasto. Jak zmienia się ekosystem miasta? Szczególnie chcemy przyjrzeć się zmieniającym się zbiorowiskom roślinnym w mieście.</p> <p>Jesteś ekspertem w tej dziedzinie, bo nim jesteś</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ekspert ds. roślin - Autor poradników roślinnych i ogrodniczych - Prelegent specjalizujący się w temacie „Ogrodnictwo miejskie”, - Oferując wycieczki, podczas których można poznać rośliny i uprawiać zrównoważone ogrodnictwo. <p>Dziękujemy, że byłeś dzisiaj naszym partnerem do rozmów! Dochodzimy do pierwszego pytania:</p> <p>Jak zmiany klimatyczne wpływają na florę, czyli rośliny, a tym samym na faunę i zwierzęta w naszych miastach?</p>
<p>Burkhard Bohne</p>	<p>Można zaobserwować kilka zmian. Z jednej strony robi się coraz cieplej, a z drugiej coraz bardziej sucho. A to oczywiście prowadzi do wielu okresów suszy. A szczególnie w mieście wiele roślin musi się wycofać, a inne rosną w siłę. Ogólny efekt jest taki, że różnorodność maleje, a liczba roślin śródziemnomorskich lub roślin, które potrzebują środowiska śródziemnomorskiego, zdecydowanie rośnie. Które następnie karmią inne owady. Ale tam, gdzie jest mniej roślin, owadów oczywiście nie ma już prawie wcale. A gdzie nie ma owadów, nie ma ptaków. Jest to ogólna spirala spadkowa.</p>
<p>A</p>	<p>Które z tych skutków uważasz za najbardziej niebezpieczne?</p>
<p>B</p>	<p>Jest to malejąca różnorodność biologiczna. W związku z tym zmniejszają się także podaż pożywienia dla owadów. I oczywiście ciepło wzrasta, im</p>

	<p>mniej roślin rośnie. Oznacza to, że klimat staje się dla nas, ludzi, coraz bardziej nie do zniesienia.</p> <div data-bbox="1324 44 1492 123" style="border: 1px solid black; height: 35px; width: 105px;"></div>
<p>A</p>	<p>Kto jest główną przyczyną szkód klimatycznych?</p>
<p>B</p>	<p>Ogólnie rzecz biorąc, oczywiście i, co nie mniej ważne, ludzie. Ale w różnych obszarach. Zatem szkody klimatyczne, które można zauważyć w mieście, nie są powodowane w mieście, musimy to bardzo wyraźnie podkreślić. Chodzi po prostu o to, że na przykład przemysł zanieczyszcza powietrze i niefortunne poprowadzenie ruchu. Zużycie ziemi to m.in. B. bardzo duży temat. Głównymi przyczynami szkód klimatycznych są jednak rolnictwo uprzemysłowione, które poważnie ogranicza różnorodność biologiczną i oczywiście emisje CO₂, w każdym razie pochodzące z budynków. Jest to szczególnie widoczne w mieście, ponieważ dochodzi do uszczelnienia powierzchni, a zwłaszcza budynków betonowych, które szczególnie się nagrzewają, a jednocześnie jest niewielka wymiana powietrza i duże zanieczyszczenie powietrza.</p>
<p>A</p>	<p>Dzięki!</p> <p>Kto zapłaci cenę – pieniężną i niepieniężną – za szkody klimatyczne?</p>

Opracuj koncepcję zrównoważonego rozwoju

B	<p>Zacznijmy więc od niepieniężnych. Największą cenę płacą ludzie, którzy nie radzą sobie najlepiej. Infekcje dróg oddechowych, osoby starsze, problemy z krążeniem. Teraz ich to bezpośrednio dotyka, bo po prostu mają zupełnie inną jakość życia, czyli gorszą. W kategoriach pieniężnych wszyscy w pewnym momencie płacimy tę cenę, ponieważ w miarę postępu zmian klimatycznych w pewnym momencie będziemy mieli problem z wodą, a w pewnym oczywiście z problemem surowców. A im dłużej nie będziemy działać, tym cena będzie wyższa.</p>
A	<p>Czy masz jakieś sugestie dotyczące rozwiązań pozwalających uniknąć lub przy- najmniej złagodzić szkody klimatyczne w miastach?</p>
B	<p>Tak, istnieje wiele sugerowanych rozwiązań. Trzeba więc po prostu jasno powiedzieć, że miasta nie składają się już wyłącznie z betonu i smoły. Dzięki Bogu, jest tam duży ruch. Właściwie zakład musi przenieść się bardziej do miasta, a wtedy trzeba będzie ponownie zaplanować i przemyśleć od początku. To, co możemy zrobić od razu, bez konieczności ponownego planowania i myślenia, to zazielenienie- nie balkonów, utworzenie części wspólnych, ich uszczelnienie, ewentualnie zazielenienie dachów, które wymagają zazieleniania i zielonych fasad. To z pewnością mogłoby obniżyć temperaturę, zwiększyć wilgotność i ogólnie sprawić, że powietrze będzie nieco czystsze. Byłyby to działania natychmiastowe.</p>
A	<p>Jak mogłaby wyglądać możliwa strategia rozwiązań dla miast?</p>
B	<p>Myśląc o tym, jak możemy przeciwdziałać zmianom klimatycznym. A zaczyna się od planowania miast, aby zapewnić wystarczającą ilość otwartej przestrzeni pomiędzy budynkami, które mają zostać wybudowane, aby te otwarte przestrzenie zostały zagospodarowane w bardziej rozsądny sposób niż trawniki czy miejsca parkingowe, aby być może wprowadzono różnorodność biologiczną, aby tworzone były obszary wspólne tam, gdzie jest łatwo. Można w nim hodować rośliny dzikie i uprawne, które ostatecznie mają pozytywny wpływ na klimat, ponieważ chłodzą obszary, ale jednocześnie zapewniają dobre</p>

Opracuj koncepcję zrównoważonego rozwoju

	zaopatrzenie w pożywienie dla owadów i jakość życia ludzi. Dlatego wszędzie trzeba to brać pod uwagę.
A	Gdzie widzisz odpowiedzialność za tę strategię rozwiązania?
B	Zawsze chcielibyśmy, żeby deweloperzy zrobili coś z własnej inicjatywy zawsze są fajne zasady i zalecenia, ale ja uważam, że tak naprawdę odpowiedzialność ponoszą politycy. Należałoby pozytywnie zmienić ogólne warunki. Od razu trzeba powiedzieć, że podobnie jak np. B. w mieszkalnictwie socjalnym dla inwestorów mówi się, że jeśli teraz chce się zagospodarować teren pod zabudowę, co w naj- gorszym przypadku wymagałoby także gruntów ornych, to musi być chociaż kata- log środków, zielone dachy, zielone elewacje, może jeden Obowiązek uprawy roślin na balkonach. A tereny między domami trzeba bardzo intensywnie uprawiać. Nie- intensywne w tym sensie, że plony są duże, ale intensywne w tym sensie, że tam szczególnie dba się o ochronę gatunków.
A	Jakie środki lub instrumenty polityki gospodarczej są Pana zdaniem niezbędne, aby umożliwić zrównoważony rozwój naszego miasta?
B	Tak, jak powiedziałem, potrzebne są wytyczne, ale oczywiście potrzebne jest także wsparcie, to jest całkowicie jasne. Będzie to kosztować, co oczywiście oznacza, że nie można obciążać wyłącznie inwestorów, a ostatecznie nabywców lub najemców mieszkań, ale trzeba też znaleźć na to środki finansowe. Tak, jest dla mnie jasne,

Opracuj koncepcję zrównoważonego rozwoju

	<p>że potrzebujemy połączenia dotacji, finansowania bezpośredniego i zaproszeń do składania ofert na różne działania. A instruowanie i instruowanie takich rzeczy kosztuje i trzeba to w jakiś sposób przedstawić. I oczywiście musimy także inwestować w podnoszenie świadomości – od razu mówimy o temacie edukacji – aby można było ustalić temat, a następnie być może zająć się innymi lub zupełnie innymi sprawami na ten temat. Należy stworzyć przestrzeń za to.</p>
A	Jakie koszty poniesie społeczeństwo, jeśli podejmiemy lub niepodejmiemy działań?
B	<p>Jeśli więc podejmiemy działania, co jest oczywiście konieczne i byłoby idealne, to musielibyśmy teraz trochę poluzować pieniądze, musielibyśmy zapewnić finansowanie, musielibyśmy pozwolić na dotacje, musielibyśmy kanalizować przepływy pieniędzy, czego oczywiście nie można zrobić za darmo. Jeśli jednak nie podejmiemy działań, poniesiemy ogromne koszty, a niektóre miasta nie będą już nadawały się do zamieszkania dla chorych. Mamy problemy z wodą, mamy problemy z jakością powietrza. To będzie wielokrotnie więcej niż zainwestowalibyśmy teraz.</p>
A	Jak Pana zdaniem będzie wyglądało miasto za 20 lat, Panie Bohne?
B	<p>No cóż, z zawodu jestem optymistą i miasta będą cudownie zielone, czyli elewacje zostaną pokryte zielenią, na dachach będziemy mieli sady i nie będziemy mieli prywatnego transportu między budynkami, ale tak naprawdę ogrody warzywne. Będziemy mieli czyste powietrze, w miastach będziemy mieli wodę, która jeszcze bardziej ochłodzi powietrze. A najbardziej utopijnym obrazem jest leśny ogród, w którym znajduje się wiele budynków.</p>
A	Gdybyśmy planowali wycieczkę szkolną do zrównoważonego miasta lub dzielnicy, gdzie powinniśmy się udać?

Opracuj koncepcję zrównoważonego rozwoju

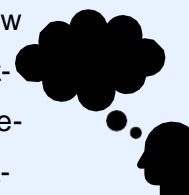
<p>B</p>	<p>Nie ma więc jeszcze zbyt wielu zrównoważonych miast, ale od wielu lat w Ander- nach – czyli w Hesji lub Palatynacie, nie wiem dokładnie – jest takie miasto, które zostało okrzyknięte Miastem Jadalnym. Wiele projektów idzie w tym kierunku, co oznacza, że w całym mieście, w parkach, a także w ogrodach przydomowych, ro- sną drzewa owocowe, owoce miękkie, ale także prawdziwe owoce ziarnkowe, a w parkach są też ogródki warzywne, w których można łatwo pomóc sobie i puszkę z przekąskami. A wszędzie tam, gdzie uprawia się żywność, jest też dużo miejsca dla owadów. Jest to zatem wstęp do zrównoważonego rozwoju. Jak to często bywa, w Berlinie można znaleźć zrównoważoną dzielnicę lub jej część. W Princess Gar- den, który obecnie przeniósł się do Neukölln, to taki moloch dzielnicy, to tam Berlin jest najgęściej zaludniony, ale tam na przykład. Na przykład temat ogrodnictwa miejskiego był poruszany na nieużywanym cmentarzu, tworząc wspólną oazę czystego powietrza, flory i fauny, a także ludzi, którzy tam mieszkają. Zdecydowa- nie warto to sprawdzić.</p>
<p>A</p>	<p>Panie Bohne, to była bardzo interesująca informacja. Dzisiaj wyjaśniłeś nam bardzo ważne powiązania i konsekwencje, a także pokazałeś nam rozwiązania. Była też wskazówka. Musimy o tym pomyśleć, aby zrozumieć wybuchowość sytuacji w na- szych miastach i móc zapobiec załamaniu klimatycznemu w miastach. My, miesz- kańcy miasta, nie tylko sami musimy odpowiednio postępować, ale także podjąć takie działania, jak: B. konsekwentnie żądać Jadalnego Miasta od odpowiedzial- nych decydentów.</p>

Opracuj koncepcję zrównoważonego rozwoju

	Dziękuję Panie Bohne za tę inspirującą rozmowę!
--	---

W jakim stopniu instrumenty polityki środowiskowej mogą sprawić, że Twoje miasto będzie bardziej zrównoważone?

Aby przygotować się do okrągłego stołu „Nasze zrównoważone miasto” w ratuszu, zajęłście się już wymiarami zrównoważonego rozwoju, magicznym sześciokątem, PKB i efektami zewnętrznymi. Teraz chciałbyś dowiedzieć się, w jakim stopniu instrumenty polityki środowiskowej mogą faktycznie pomóc Twojemu miastu stać się bardziej zrównoważonym.

Zadanie: (praca samodzielna)

5 Minuten

1. Zeskanuj kod QR:

<https://t1p.de/804j3>

2. Zrealizuj „kęs edukacyjny”.

W polityce środowiskowej można stosować różne środki. Nadszedł czas, aby poznać instrumenty polityki środowiskowej.

Zadanie: (praca w parach)

 5 Minuten

1. Dopasujcie strzałkami wspólnie instrumenty polityki ochrony środowiska do odpowiednich wyjaśnień.

Instrumenty polityki środowiskowej		
1) Instrumenty prawa planistycznego		a) Zmiana warunków instytucjonalnych, poprzez które zmieniają się ceny rynkowe (np. podatki, dotacje)
2) Instrumenty regulacyjne		b) Umowy o współpracy i porozumienia pomiędzy zainteresowanymi stronami. Publiczne kampanie reklamowe mające na celu zmianę zachowań podmiotów prywatnych.
3) Instrumenty ekonomiczne		c) W planowaniu państwowym należy określić z wyprzedzeniem. W niektórych przypadkach przeprowadzane są także oceny oddziaływania na środowisko.
4) Instrumenty nieformalne		d) Ingerencja w swobodę wyboru aktorów, np. poprzez zakazy lub polecenia

Źródło: Brehm, P. (2023). *Zrównoważony rozwój w nauczaniu ekonomii. Polityka dotycząca środowiska naturalnego*.
Dostęp: 24 lutego 2024 r. Dostępne pod adresem: <https://t1p.de/ajhx5>

- Aby ocenić te różne instrumenty polityki ochrony środowiska, często stosuje się trzy kryteria:

- **Dynamiczny efekt motywacyjny**
  - **Wydajność ekologiczna**
  - **Efektywność ekonomiczna**

Zadanie: (praca w parach)

 5 Minuten

1. **Przeczytaj uważnie** definicję trzech kryteriów.
2. Wspólnie **przyporządkujcie** definicjom właściwe kryterium.

- Możliwość osiągnięcia określonej wartości docelowej przy minimalnych kosztach.

- Umiejętność wyzwalania ekologicznego postępu technologicznego, czyli promowania inwestycji w przyjazne środowisku metody i technologie produkcji.

- Możliwość jak najdokładniejszego osiągnięcia wartości docelowej .

Źródło: Komar , W; Nutzinger , HG (1994). *Ramowe warunki i możliwości niemieckiej polityki ochrony środowiska*. Marburg: Metropolia.

Spacer po galerii

Metoda opracowywania instrumentów polityki środowiskowej

Karta pracy : Spacer po galerii

1. Faza: przygotowanie

Utwórz następujące cztery grupy :

Grupa 1 : Eksperti ds. **planowania instrumentów prawnych**

Grupa 2 : Eksperti w zakresie **instrumentów regulacyjnych**

Grupa 3 : Eksperti od **instrumentów ekonomicznych** Grupa 4 :

Eksperti od **instrumentów nieformalnych**

2. Faza: praca w grupach

- a. **Skorzystaj z arkusza informacyjnego, aby uzyskać dostęp** do informacji na temat przypisanego Ci specjalistycznego obszaru polityki środowiskowej!
- b. **Wyjaśnij** pytania w swojej grupie lub skorzystaj ze **słownika**.
- c. **Zaprezentuj** instrumenty w swojej specjalizacji w jasny i atrakcyjny sposób na gotowym **plakacie** !
- d. **Oceń** swój obszar specjalizacji w oparciu o trzy kryteria:

1. Wskaźnik
2. Wskaźnik
3. Wskaźnik

Nauczyciel posiada dodatkowe informacje, które mogą ci pomóc.

e. **Powieś swój plakat** (na flipcharcie) w rogu klasy !

Opracuj przykładowe środki w swojej dziedzinie specjalizacji na rzecz bardziej zrównoważonego miasta.

3. Prezentacje w spacerze po galerii

- a. **Utwórz grupy** mieszane, w których będzie co najmniej jeden ekspert z każdej grupy roboczej.
- b. **Wędruj** ze swoją grupą od plakatu do plakatu. Przedział czasowy **5 minut na każdy plakat!** Eksperci prezentują pozostałym członkom **grupy swój plakat przedstawiający opracowane przez siebie instrumenty polityki ochrony środowiska.**
- c. Jako uczestnik zadawaj **pytania i słuchaj ze zrozumieniem !** Jako ekspert odpowiadaj tak kompetentnie, jak to możliwe!
- d. Omów wpływ odpowiedniego środka polityki ochrony środowiska na rynek sprzedaży!

Plenum (opcjonalnie w zależności od możliwości grupy uczącej się)

Graficznie przedstaw skutki instrumentów polityki środowiskowej na wykresie cena-ilość!

Arkusz metodyczny ¹: Spacer po muzeum/spacer pogalerii (Spacer po galerii)

Podczas zwiedzania muzeum, galerii lub spaceru po galerii uwaga skupiona jest na prezentacji wy-
ników przez uczniów. Oprócz ruchu metoda oferuje także wiele odmian i zachęca do refleksji.

Opis

Spacer po galerii, zwany także spacerem po muzeach, to metoda, w której uczniowie mogą ćwiczyć prezentację wyników pracy w grupie. Wyniki są przyczepiane do ścian i prezentowane w całej klasie, jak w muzeum lub galerii sztuki. Uczniowie wędrują po wystawie w grupach, przy czym każdy z nich jest zaznajomiony z tematyką. Podstawową ideą tej metody jest to, że w idealnym przypadku każdy uczeń musi raz zaprezentować wyniki swojej grupie roboczej. Zadaniem uczniów jest omówienie wyników i wymiana pomysłów. Zatem metoda ta służy zarówno refleksji, jak i penetracji oraz ocenie wyników różnych grup. W celu uzyskania wsparcia i ukierunkowanej wymiany pomocne jest, aby nauczyciel przygotował kwestionariusz na dany temat, który uczniowie będą mogli wykorzystać podczas zwiedzania galerii lub muzeum. Na koniec uczniowie zbierają się i przedstawiają swoje obserwacje.

Co więcej, zwiedzanie muzeum to prosta metoda, dzięki której wielu uczniów może skutecznie zapoznać się z różnymi perspektywami na dany temat w krótkim czasie, ponieważ kilka prezentacji odbywa się jednocześnie. Dzięki temu metoda zwiedzania muzeum jest korzystna również wtedy, gdy nauczyciel chce osiągnąć wysoki poziom komunikacji.

Nauczyciel może rozważyć, czy galeria jest prowadzona na dużą skalę (rodzice, inne klasy), czy tylko w ramach własnej klasy. Ponadto mogą zostać przyznane nagrody wybrane przez pozostałych uczniów.

Porady

- Liczba grup ekspertów nie może być większa niż liczba członków grupy, w przeciwnym razie nie można obsadzić wszystkich „grup zwiedzających muzeum” jedną osobą posiadającą wiedzę fachową.
- Zanim nauczyciel zakończy prezentację w odpowiednich miejscach i mała grupa przejdzie do następnej, powinna to zrobić np. B. ogłosić na minutę przed końcem ustalonego czasu. Daje to uczniom szansę na zdobycie kwalifikacji.
- Nauczyciel powinien również uważnie śledzić harmonogram, aby wszyscy członkowie klasy mieli wystarczająco dużo czasu na omówienie wyników, zadanie ewentualnych pytań i zanotowanie wyników.
- Zwiedzanie muzeum z więcej niż 4 stacjami zwykle trwa dłużej niż jedna lekcja z uwzględnieniem rozbudowanych etapów.
- Jeśli spacer po galerii odbywa się w pomieszczeniu, nauczyciel powinien zachęcać uczniów do mówienia cicho, w przeciwnym razie poziom hałasu będzie zbyt wysoki.

---

¹por.: <https://www.methodkartei.uni-oldenburg.de/method/museumsgang>

(dostęp: 24.02.2024)

- Metoda nadaje się również do omawiania zadań domowych.

materiał

- Wymagane są efekty pracy grupowej, które można wystawić i zaprezentować w formie plakatu lub obrazu (np. wynik grupowej układanki).
- Kolorowe ołówki, pisaki, nożyczki, klej, Edding, karton, magnesy, gwizdek i tym podobne. do sygnalizowania zmiany, SMS-ów, zadań
- Opcjonalnie wyniki mogą być wyświetlane na ściankach działowych.

Modyfikacje

Alternatywą dla kwestionariusza jest możliwość oceny wyników za pomocą kropek samoprzylepnych. Plakat lub zdjęcie, które najbardziej podoba się uczniom, zostaje przyklejone. Następnie wspólnie analizujemy, który wynik podobał się uczniom najbardziej. Zadaniem ucznia jest teraz konstruktywne wyjaśnienie dokonanej oceny.

Klasyczną formą źródła informacji tą metodą są plakaty, ale możliwa jest także prezentacja krótkich filmów czy próbek dźwiękowych. Małe eksperymenty lub wystawy można również wyobrazić sobie na lekcjach literatury faktu lub przedmiotów ścisłych.

Ciche zwiedzanie muzeum:

Istnieje także możliwość zwiedzania „wystawy” w ciszy, tj. tzn. każdy uczeń „wędruje” po wystawie – indywidualnie lub w grupach – w ciszy, bez wyjaśnień ze strony twórców plakatu. Wszyscy uczestnicy powinni także robić notatki oraz zapisywać uwagi i pytania. Po wycieczce członkowie grup roboczych powinni odpowiedzieć na pytania gości dotyczące plakatu.

Aktywne zwiedzanie muzeum:

Zwiedzający komentują plakaty różnych grup roboczych za pomocą małych

kawałków papieru. Są one następnie dołączane do eksponatów, a następnie każda grupa zmienia lub ulepsza swój eksponat.

Zwiedzanie muzeum bez ekspertów

Dzięki temu zwiedzanie bez ekspertów jest metodą, w której informacje na stacjach są nowe dla wszystkich członków grupy. Formularz ten jest zatem odpowiedni, jeśli na przykład B. należy zachęcać do krytycznej debaty na temat różnych punktów widzenia na dany temat. Ze zwiedzania muzeum można korzystać także bez grup eksperckich, jeśli np. B. dotyczy oceny lub oceny plakatów. W tym zakresie m.in. B. Przyklej samoprzylepne kropki na plakatach lub obok nich, aby np. przyznać nagrodę najlepszemu plakatowi.

Źródła

Brenner, G. & Brenner, K. (2012). *Mathematik für die Jahrgänge 1-4*, 2. Auflage, Berlin, S.66f.

Beutelspacher, A., Danckwerts R., Nickel G., Spies S., Wickel G. (2011): *Mathematik Neu Denken. Impulse für die Gymnasiallehrerbildung an Universitäten*. Vieweg + Teubner Verlag: Wiesbaden.

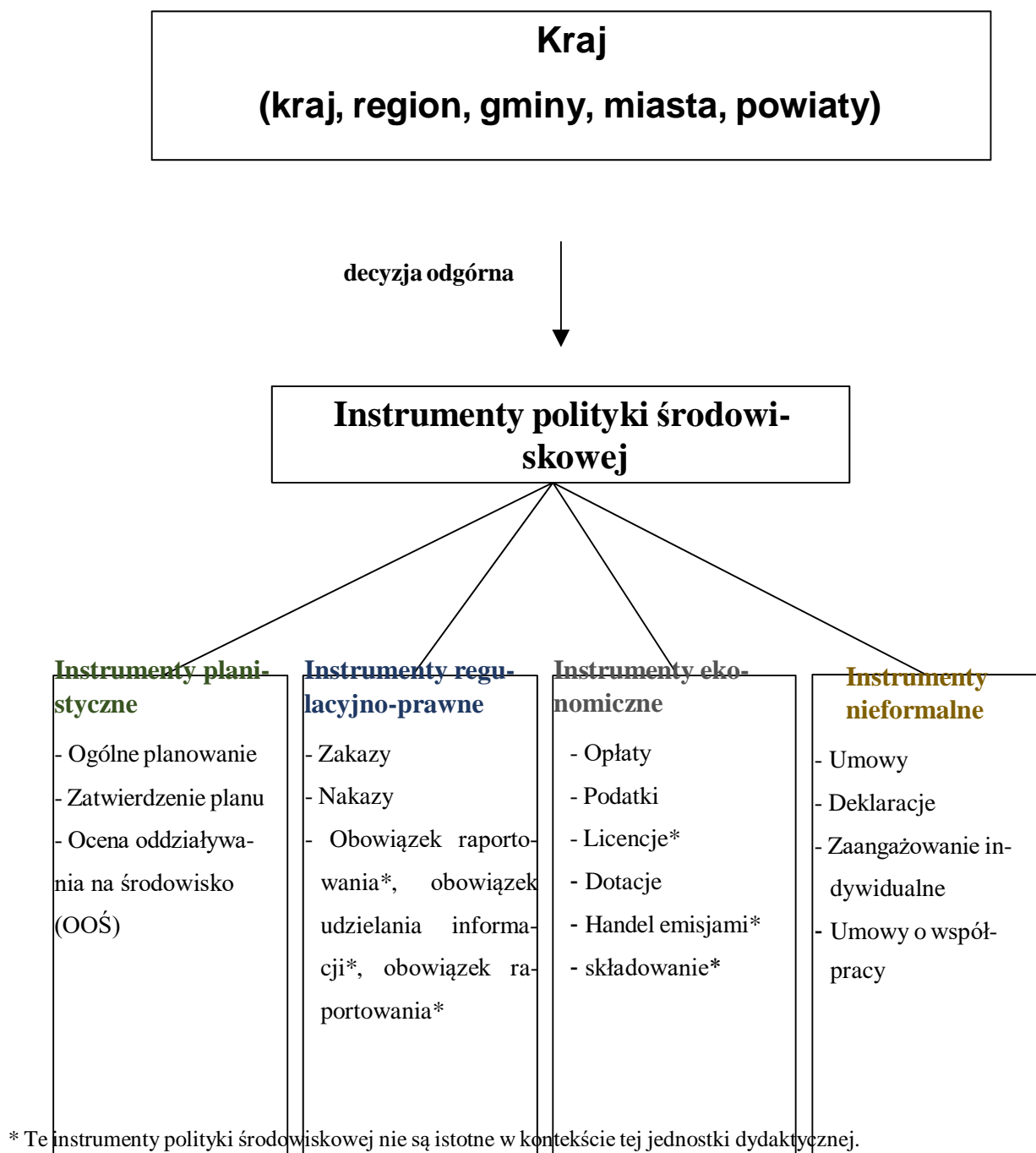
Klein-Landeck, M. (2012): 55 Methoden. Englisch – einfach, kreativ, motivierend. Auer Verlag: Donauwörth.

Mattes, W. (2006): Methoden für den Unterricht. Kompakte Übersichten für Lehrende und Lernende. Schöningh: Paderborn.

<https://www.methodenkartei.uni-oldenburg.de/methode/museumsgang/> (Zugriff: 24.02.2024).

<https://www.lehnergernet.de/wp-content/uploads/2012/03/Methoden-für-einen-kompetenzorientierten-Unterricht.pdf> (Zugriff: 24.02.2024).

Instrumenty polityki środowiskowej¹

---

¹por. Zrównoważony rozwój na lekcjach ekonomii: polityka środowiskowa; <https://www.vwl-nachhaltig.de/home/lehrsthemen/umweltpolitik/> (dostęp: 24.02.2024)

Intrumenty planistyczne¹

Intrumenty planistyczne odgrywają rolę przede wszystkim wtedy, gdy rząd federalny, kraje związkowe, miasta lub gminy planują działania w zakresie budownictwa publicznego: w każdym ogólnym planowaniu stanowym należy z góry określić środki finansowe dla budżetu publicznego (budżetu); Należy wziąć pod uwagę aspekty środowiskowe, m.in. B. w polityce energetycznej lub transportowej: Czy pieniądze są przeznaczone na rozbudowę dodatkowych autostrad lub na nowe linie kolejowe?

Proces zatwierdzania planu to, że tak powiem, proces zatwierdzania większych projektów infrastrukturalnych (lotniska, składowiska odpadów, zagospodarowanie wody), które wpływają na różnorodne interesy publiczne i prywatne. Federalne i stanowe przepisy drogowe określają także procedurę zatwierdzania planów budowy dróg, w tym nowych dróg powiatowych, stanowych i federalnych, a także autostrad.

Dla poszczególnych projektów planowane są oceny oddziaływania na środowisko. Przegląd ten ma na celu określenie bezpośredniego i pośredniego wpływu tych projektów na ludzi, florę i faunę, glebę, wodę, powietrze, klimat, krajobraz, dobra materialne i dziedzictwo kulturowe, a także interakcję między tymi różnymi czynnikami. Dopiero posiadanie odpowiednich raportów pozwala na realizację konkretnego projektu.

¹por. Zrównoważony rozwój na lekcjach ekonomii: polityka środowiskowa;

Instrumenty regulacyjne¹

Władze państwowe mogą także narzucać obywatelom określone zachowania proekologiczne po- przez wymogi: zakazy, wymogi, obowiązek rejestracji, obowiązek udzielania informacji i obowiązek raportowania.

Zakazy: państwo zabrania określonego zachowania, np. wyrzucania toksycznych odpadów do środowiska naturalnego.

Nakazy: państwo wymaga określonego zachowania, np. przestrzegania prawnych limitów zanieczyszczeń środowiska.

Obowiązek rejestracji: państwo wymaga uprzedniego poinformowania Cię o istotnych zmianach, np. o konieczności rejestracji przed uruchomieniem mobilnej stacji radiowej operator ma obowiązek poinformować o tym właściwe władze.

Obowiązek udzielania informacji: przedsiębiorstwo ma obowiązek udzielania informacji na żądanie państwa lub zainteresowanych obywateli. Przykład: Zgodnie z nowym europejskim prawem dotyczącym chemikaliów („REACH”) firmy muszą dostarczyć informacje o składnikach swoich produktów w ciągu 45 dni.

Obowiązek raportowania: państwo wymaga dobrowolnego i natychmiastowego zgłaszania zdarzeń mających wpływ na środowisko w przedsiębiorstwach, np. awarie w elektrowniach jądrowych.

Wymagania i zakazy są szeroko rozpowszechnione w polityce ochrony środowiska większości krajów. Mają szereg zalet: politycy mogą z łatwością o nich decydować, jasno regulują sytuację, można je spraw- dzić, a co za tym idzie, przynoszą szybki efekt. Ponieważ traktują wszystkich uczestników rynku jedna- kowo, ludzie często postrzegają ich jako „sprawiedliwych”.

Jednakże wymagania polityki ochrony środowiska mają również wady:

– Jeśli ludzie nie rozumieją istniejącego problemu środowiskowego, wymagania często prowadzą do zło- ści i irytacji z powodu ingerencji rządu.

-Sprawdzanie zgodności z wymaganiami wiąże się zazwyczaj z wysokimi kosztami administracyjnymi; należy je pozyskać z budżetów państwa.

– Poza przestrzeganiem prawa uczestnicy rynku nie mają motywacji do wprowadzania dalszych ulepszeń w zakresie ochrony środowiska. Dynamika rynku pozostaje niewykorzystana i nie ma zachęty do dal- szego postępu w zakresie ochrony środowiska.

¹por. Zrównoważony rozwój na lekcjach ekonomii: polityka środowiskowa;

~~Na pozór wymagania wydają się „sprawiedliwe”, ale często są nieefektywne ekonomicznie: niektórzy uczestnicy rynku ponoszą wysokie koszty spełnienia wymagań, inni t bardzo niskie. W rezultacie koszty dla społeczeństwa są często wyższe, a korzyści dla środowiska często mniejsze niż w przypadku stosowania instrumentów ekonomicznych.~~

¹por. Zrównoważony rozwój na lekcjach ekonomii: polityka środowiskowa;

Instrumenty gospodarcze/rynkowe¹

Instrumenty ekonomiczne opierają się na teorii „efektów zewnętrznych”: Ponieważ uczestnicy rynku korzystają bezpłatnie z „darmowego dobrego środowiska”, nadmiernie je niszczą. Dlatego instrumenty ekonomiczne zakładają, że kto wykorzystuje środowisko jako czynnik produkcji, musi za to zapłacić cenę (rynkową). W idealnym przypadku cena jest tak wysoka, jak szkody spowodowane użytkowaniem środowiska. Zebrane środki mogłyby następnie zostać wykorzystane przez państwo na naprawę szkód. Podatki, opłaty i licencje (emisyjne) na ochronę środowiska można uznać za instrumenty.

Ponieważ każda produkcja wiąże się z korzystaniem ze środowiska, w zasadzie można sobie wyobrazić niezliczoną ilość rodzajów podatków środowiskowych: we Francji bilety lotnicze będą od 2020 r. dodatkowo opodatkowane ze względów klimatycznych, Włochy wprowadzają podatki od opakowań z tworzyw sztucznych, a w Szwecji od toksycznych środków ochrony roślin (pestycydy) były stosowane od lat, a ich cena wzrosła ze względu na specjalny podatek. W UE minimalny podatek od energii elektrycznej i paliw został wprowadzony dla wszystkich państw członkowskich w 2003 roku w ramach ogólnoeuropejskiej reformy podatku ekologicznego (podatek ekologiczny). W Niemczech uzyskane dochody przeznaczano przede wszystkim na zmniejszenie ustawowych składek na ubezpieczenie emerytalne.

Podatek od CO₂ – dlaczego niektóre samochody są droższe¹

W Niemczech nie ma podatku od emisji CO₂ sensu stricto. Od stycznia 2021 r. emisja dwutlenku węgla w transporcie objęta jest ceną: ceną CO₂.

- Podatek od pojazdów wzrósł w przypadku nowych samochodów o wysokiej emisji CO₂.
- Wzrosną także ceny benzyny i oleju napędowego.
- Sektor transportu zajmuje trzecie miejsce pod względem emisji

CO₂ w Niemczech. Orientacja na CO₂ w podatku od pojazdów

<https://www.cicero.de/innenpolitik/co2-steuer-energiebedarf-steuer-klim>

Od 1 stycznia 2021 r. wyższy podatek od pojazdów obowiązuje w przypadku zarejestrowanych po raz pierwszy samochodów charakteryzujących się wysokim zużyciem paliwa. Dotyczy to szczególnie SUV-ów i samochodów sportowych, które emitują ponad 116 gramów CO₂ na kilometr. Ma to zachęcić do zakupu bardziej ekonomicznych samochodów. Im wyższa emisja CO₂, tym wyższa stawka podatku. Zakres waha się od 2 euro za gram CO₂/km (w przypadku emisji powyżej 95 g/km do 115 g/km) do 4 euro za gram CO₂/km (w przypadku emisji powyżej 195 g/km).

Oto dwa przykłady: W przypadku silnika benzynowego o pojemności skokowej 1496 cm³ i emisji CO₂ wynoszącej 140 g/km roczny podatek od pojazdów do 2020 r. wynosił 120 euro. Za pojazd z tymi danymi w 2021 roku było to już 126 euro. Za diesla o tej samej pojemności skokowej i emisji CO₂ na poziomie 130 g/km w 2020 r. było to 212 euro, a w 2021 r. – 215 euro.

---

¹por. Zrównoważony rozwój na lekcjach ekonomii: polityka środowiskowa; <https://www.vwl-nachhaltig.de/home/lehrstemen/umweltpolitik> (dostęp: 24.02.2024)

Źródło: ²BRD: Christine Zinner: Jak to ma działać? od 3 maja 2019 r.;

Podatki i opłaty środowiskowe są bardzo młodym instrumentem stanowej polityki podatkowej. Tradycyjnie państwo na ogół gromadziło swoje dochody podatkowe w inny sposób.

Wprowadzenie dotacji ekologicznych i likwidacja dotacji szkodliwych dla środowiska.

Szczególnie w obszarze oszczędzania energii często konieczne są duże inwestycje początkowe, aby koszty później się zwróciły (zamortyzowały) poprzez niższe bieżące koszty energii. Niektórym właścicielom brakuje jednak kapitału finansowego na inwestycję początkową. Istnieje potrzeba dotacji rządowych, szczególnie w obszarze energooszczędnych renowacji starych budynków, aby właściciele domów mogli podjąć działania budowlane, które mają sens w dłuższej perspektywie. Nawet jeśli inwestor ma niezbędną „zmianę” dla projektu budownictwa ekologicznego, z psychologicznego punktu widzenia nie należy lekceważyć zachęty w postaci możliwości „zabrania do domu” dotacji rządowej. Przykładem dofinansowania mobilności jest Niemiecki Bilet na lokalną komunikację miejską.

I odwrotnie, przeglądając budżety państw, znajdziemy wiele dotacji, których wpływ na środowisko można ocenić jako negatywny, np.: B. Dotacje dla przemysłu węglowego i nuklearnego, ale też nieprzemyślane programy strukturalne dla regionów zapóźnionych przemysłowo czy sprzyjające nadpodaży obszarów przemysłowych. Ich likwidacja, oprócz odciążenia budżetów publicznych, będzie skutkować pozytywnym wpływem na środowisko.

Instrumenty nieformalne¹

Instrumenty nieformalne opierają się przede wszystkim na dobrowolnym charakterze uczestników rynku. Dzięki bliskim kontaktom między polityką ochrony środowiska a przedsiębiorstwami, te ostatnie mogą się zgodzić na przestrzeganie określonych celów środowiskowych. W praktyce takie dobrowolne zobowiązania często zastępują bardziej rygorystyczne przepisy stanowe, którym firmy starają się zapobiegać poprzez dobrowolne zobowiązania.

W przypadku prywatnych gospodarstw domowych, których liczba jest zbyt duża, aby móc zawierać indywidualne umowy z państwem, kampanie uświadamiające i działania edukacyjne mogłyby sprawić, że ludzie zdecydują się na zachowania przyjazne środowisku.

Istnieją inicjatywy rządowe i pozarządowe mające na celu wspieranie wolnego wyboru konsumentów. Stowarzyszenia ochrony konsumentów lub dostawcy komercyjni, tacy jak magazyn ÖkoTest, dostarczają informacji na temat oszczędzania energii lub kompatybilności środowiskowej produktów konsumenckich. Państwo przyczynia się do tego poprzez egzekwowanie wymogu etykietowania produktów za pomocą przepisów ustawowych i wykonawczych. Urządzenia gospodarstwa domowego podzielone są na klasy efektywności energetycznej, a artykuły spożywcze muszą dostarczać coraz obszerniejszych informacji o pochodzeniu i składzie produktu.

Inspirując się rolnictwem ekologicznym i sprawiedliwym handlem, handel i przemysł są coraz bardziej zainteresowane budowaniem pozytywnego wizerunku marki, także z perspektywy moralnej. W tym celu opracowano etykiety, które mają informować konsumentów o etycznej nieszkodliwości produktu. Krytycy narzekają obecnie, że stale rosnąca liczba różnych etykiet nie ułatwia konsumentom orientacji, a wręcz wprowadza zamieszanie.

Ny

Instrumenty nieformalne są przede wszystkim zgodne z żądaniami współczesnego człowieka do wolności, wolności podejmowania decyzji gospodarczych w gospodarce rynkowej i wysoko rozwiniętego poczucia odpowiedzialności.

Jednak rynki często zawodzą w kwestiach środowiskowych, ponieważ w praktyce rynki są dość ślepe na przyszłość i przedkładają bieżące zyski nad przyszłe straty (nie mówiąc już o katastrofach ekologicznych).

---

¹por. Zrównoważony rozwój na lekcjach ekonomii: polityka środowiskowa; <https://www.vwl-nachhaltig.de/home/lehrsthemenvumweltpolitik> (dostęp: 24.02.2024)

Słowniczek

Pojęcie	Objaśnienie
Składki	Dochody publiczne władz federalnych, stanowych i lokalnych; szczególnie podatki obejmujące podatek kościelny, cła, opłaty, składki, składki na ubezpieczenia społeczne do ustawowych ubezpieczycieli społecznych
dynamika	zmiana lub rozwój
Emisje/handel emisjami	<p>Emisja: odpady powstałe w wyniku produkcji, dystrybucji i konsumpcji. Często ogranicza się do substancji zanieczyszczających (emisji zanieczyszczeń).</p> <p>Handel emisjami: Każdy emitent gazów cieplarnianych może wypuścić taką ilość zanieczyszczeń, jaka jest w okresie, na który posiada uprawnienia do emisji. Emitent ma swobodę decyzji, czy uwolnić maksymalną dozwoloną ilość substancji zanieczyszczających, czy też podjąć próbę zmniejszenia ilości substancji zanieczyszczających poprzez postęp techniczny, instalację filtrów itp.</p>
budżet	Wielkość finansowa, wielkość budżetu
Flora i fauna	Flora = świat roślin; Fauna = świat zwierząt
opłaty	Podatek pobierany jako zapłata za szczególne wynagrodzenie przez władzę lub instytucję publiczną
słowniczek	Zbiór słów z objaśnieniami

Infrastruktura	<p>podstawowe udogodnienia danego kraju; np. sieci transportowe (drogi, koleje i szlaki wodne) oraz obiekty zaopatrzenia i</p> <p>odprowadzania ścieków (energia, woda, sieci komunikacyjne)</p>
Inicjatywy	Pierwszy krok w danym działaniu
Innowacja	Termin określający innowacje związane ze zmianami technicznymi, społecznymi i gospodarczymi.
Instytucjonalne	„Instytucja” oznacza instytucje lub organizacje publiczne lub rządowe, które mają określony cel i zostały utworzone na stałe. Są to na przykład szkoły lub uczelnie. Dotyczy to także państwowych instytucji badawczych, telewizji publicznej, parlamentu i partii.

inwestycja	Długoterminowe zaangażowanie środków finansowych w aktywa materialne lub niematerialne.
współpraca	Współpraca pomiędzy zazwyczaj kilkoma niezależnymi prawnie ekonomicznie firmami w celu zwiększenia wspólnej konkurencyjności.
etykieta	marka
czynnik produkcyjny	towar użyty do produkcji
REACH (coś wspólnego z prawem europejskim)	rozporządzenia WE, które ma bezpośrednie zastosowanie w państwach członkowskich UE . Celem jest reorganizacja rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i ograniczania substancji chemicznych oraz poszerzenie niewystarczającej wiedzy na temat większości chemikaliów.
Dotacje	Jednostronne transfery od państwa do spółek; Płatności gotówkowe lub korzyści pieniężne (np. ulgi podatkowe, rabat na zakupy rządowe, gwarancje), które państwo lub instytucje UE zazwyczaj przyznają przedsiębiorstwom bez wynagrodzenia (w gospodarce rynkowej)
Koszty uniknięcia	Koszty, które osoba odpowiedzialna za zanieczyszczenia ponosi na przykład w celu ograniczenia szkód.

Uwagi dotyczące oceny instrumentów polityki środowiskowej

Wskazówka dla grupy 1: Planowanie instrumentów prawnych

Oplącalność: raczej oplącalna, ponieważ zasoby finansowe muszą zostać określone z góry.

Dynamiczny efekt zachęty: raczej brak zachęty

Efektywność ekologiczna: oceny oddziaływania na środowisko zapewniają wzrost efektywności ekologicznej

Wskazówka dla grupy 2: instrumenty regulacyjne

Efektywność kosztowa: raczej nieefektywna kosztowo, ponieważ ponoszone są wysokie koszty konwersji lub uniknięcia (głównie przez firmy – zwykle przenoszone na konsumentów)

Dynamiczny efekt zachęty: raczej niski, zamiast tego prawdopodobnie nieprzewidziane strategie obchodzenia stosowane przez przedsiębiorstwa i konsumentów (tj. produkty alternatywne itp.)

Efektywność ekologiczna: bardzo wysoka, ale niepewna ze względu na strategie obejścia problemu.

Wskazówka dla grupy 3: Instrumenty ekonomiczne

Opłacalność: zależy od rodzaju interwencji rynkowej, ale ogólnie rzecz biorąc wyższe koszty przenoszone są na konsumentów.

Dynamiczny efekt zachęty: zasadniczo wysoki efekt zachęty, ponieważ działa tu mechanizm rynkowy: firmy chcą obniżyć koszty.

Efektywność ekologiczna: zależy od pewności sytuacji informacyjnej – dodatkowa niepewność poprzez strategie obejścia.

Wskazówka dla grupy 4: Instrumenty nieformalne

Opłacalność: w zależności od rodzaju nieformalnego instrumentu – ale generalnie raczej opłacalna

Dynamiczny efekt zachęty: w zależności od publicznej efektywności instrumentu - raczej trudny do oceny. Zwykle nie ma zachęty do dalszych inwestycji poza porozumieniami.

Efektywność ekologiczna: zależna od publicznej skuteczności instrumentu - raczej trudna do oceny. W przypadku umów - zależy od konkretnej umowy.

Źródło: Gawel, E. (2020). ~~Brak tytułu~~

Dostęp: 24 lutego 2024 r. Dostępne pod adresem: <https://t1p.de/we90s>.

Przykład gotowego plakatu - podkładki

Temat:		Członkowie grupy:	
Szkic:		Streszczenie:	
Wyjaśnienie:			
Efektywność kosztowa	Dynamiczny efekt motywacyjny	Efektywność ekologiczna	
Przykłady:			

Plakat/Podkładka - polecenia

Praca indywidualna

- a. Wyciągaj wnioski ze swoich notatek, które odpowiadają stanowisku Twojej grupy interesariuszy.

Zapisz swoje wyniki w obszarze podkładki.

Praca w grupach

- b. Przedstaw grupie zebrane zainteresowania.
- c. Uzgodnij trzy podstawowe interesy swojej grupy interesariuszy. Uchwyc te podstawowe zainteresowania na polu społeczności.
- d. Wybierz skuteczne instrumenty polityki środowiskowej (patrz M10), aby realizować swoje interesy.
- e. Opracuj wymagania dla swoich interesariuszy i zapisz swoje wyniki pisemnie.
- a) Przedstaw postulaty realizacji swoich interesów z wykorzystaniem instrumentów polityki środowiskowej, które chcesz zaprezentować przy okrągłym stole „Nasze Zrównoważone Miasto”.
- b) Uzasadnij te żądania.
- f. Wyznacz jedną osobę, która jako pierwsza będzie reprezentować Twoją grupę przy okrągłym stole.

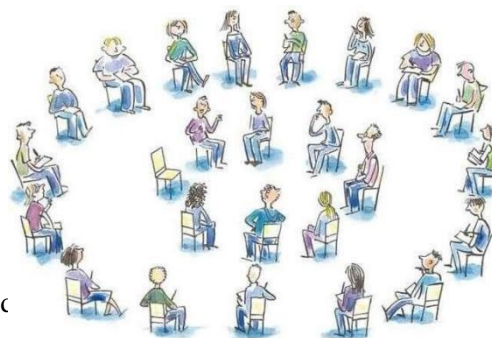
Arkusz metodologiczny ¹: Dyskusja panelowa w akwariu²

Miejsce

Cechą szczególną dyskusji w akwariu jest sposób, w jaki jesteś rozmieszczony w sali podczas dyskusji: bez-pośredni uczestnicy – że tak powiem „ryba” – siedzą w małym, wewnętrznym kręgu i dyskutują na dany temat. Obserwatorzy siedzą wokół nich – w dużym zewnętrznym kręgu.

Przestrzeń w środku pozostaje wolna.

Jedna osoba z wewnętrznego kręgu prowadzi dyskusję jako moc

Realizacja

Każdy obserwator może zdecydować się na krótki udział w dyskusji. Jeśli on np.

B. jeśli uważa, że sprawa ustała, a jego argumentacja tchnie w nią nowe życie, może opuścić swoje miejsce w kręgu zewnętrznym. Następnie zajmuje miejsce na wolnym krześle w wewnętrznym kręgu i bierze udział w dyskusji. Następnie ponownie opuszcza wewnętrzny krąg i wraca na swoje stanowisko obserwatora, dając innemu obserwatorowi możliwość wzięcia udziału w dyskusji.

Zalety

Ponieważ w danym momencie dyskutuje tylko kilka osób, wszyscy uczestnicy mogą z łatwością nadążać za argumentem. Zasadniczo każdy może zabrać głos, ale tylko osoby z wewnętrznego kręgu mogą zabierać głos. Ponieważ w dyskusji mogą brać udział także obserwatorzy, zawsze można uwzględnić nowe sugestie.

Inaczej jest, jeśli np. B. Przedyskutowane z całą klasą: Czasami może być

bardzo głośno i wtedy nie rozumiecie się nawzajem. Albo gubisz się w tak wielu opiniach i nie dochodzisz do zadowalających wniosków. Dyskusja w akwariu jest szczególnie przydatna w przypadku skomplikowanych tematów.

Ewaluacja

Po zakończeniu dyskusji obserwatorzy oceniają postęp i wyniki dyskusji za pomocą notatek lub formularza informacji zwrotnej. Osoby z wewnętrznego kręgu również mogą przekazywać informacje zwrotne.

---

¹patrz: https://www2.klett.de/sixcms/media.php/229/Arbeitsblatt_313273_0023.pdf (dostęp: 11.07.2023)

² Akwariu (Język angielski): oznaczał Jest A okrągły Akwariu – ASłoik złotej rybki

"Okrągły stół"

Dyskusja w akwarium – Przeprowadź dyskusję

Przedstawiciele poszczególnych interesariuszy

1. Zajmijcie miejsce przy okrągłym stole pośrodku kręgu krzeseł.

Zadania dla słuchaczy

2. Śledź dyskusję.
3. Edytuj formularz obserwacji dla przypisanej Ci grupy interesariuszy.

Faza oceny

Praca w grupach

4. Zapisz na zielonych kartkach żądania zgodne z interesami wszystkich interesariuszy.
5. Zapisz na czerwonych kartkach żądania, których nie da się pogodzić z interesami wszystkich interesariuszy.
6. Zapisz na żółtych kartkach żądania, których realizacja wymaga kompromisu pomiędzy interesariuszami.

7. Utwórz listę żądań „Okrągłego Stołu”, nadając priorytetkartom na tablicy ogłoszeń.

Arkusze obserwacji okrągłego stołu (dyskusja w Fishbowl)

- Śledź dyskusję przy okrągłym stole uważnie i wypełnij niniejszy formularz obserwacji!
Skoncentruj się na przedstawicielach przypisanej Ci grupy interesariuszy.

Burmistrz						
prowadzi dyskusję w łatwy do zrozumienia sposób.	++	+	O	-	--	prowadzi dyskusję w niezrozumiały sposób.
zapewnia przestrzeganie zasad dyskusji.	++	+	O	-	--	nie przestrzega zasad dyskusji
gwarantuje osiągnięcie rezultatów	++	+	O	-	--	nie gwarantuje osiągnięcia rezultatów
podsumowuje wyniki dyskusji na końcu dyskusji.	++	+	O	-	--	Wogóle nie podsumowuje wyników dyskusji
<p>Przedstawiciele Departamentu Środowiska / Przedstawiciele stowarzyszenia ekologicznego / Przedstawiciel sanepidu / Przedstawiciel regionu</p>						
nawiązuje do poprzedniej odpowiedzi	++	+	O	-	--	nie nawiązuje do poprzedniej wypowiedzi
pozwala innym na wypowiedź	++	+	O	-	--	wpada innym w słowo
mówi na temat	++	+	O	-	--	wędruje z dala od tematu
mówi wyraźnie	++	+	O	-	--	mówi niewyraźnie
uważnie słucha innych	++	+	O	-	--	słucha nieuważnie
formułuje jasne żądania	++	+	O	-	--	Nie formułuje żądań

zrozumiale uzasadnia swoje żądania	++	+	O	-	--	Nie uzasadnia swoich żądań w sposób zro- zumiały
odnosi się do zasad zrównoważonego rozwoju	++	+	O	-	--	nie odnosi się do zasad zrównoważonego rozwoju
dyskutuje odnosząc się do swojej roli	++	+	O	-	--	dyskutuje nie odnosząc się do swojej roli

-
- This image shows a single sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

	„Opracowanie koncepcji zrównoważo- nego rozwoju miasta”	Klasa:
		Data:
Nazwisko:		
Punkty _____ / 21	Procent: _____	Stopień: _____

Edytowanie notatek:

1. Do uzupełnienia testu użyj długopisu lub pióra wiecznego w kolorze niebieskim lub czarnym.
2. Upewnij się, że pismo jest czytelne
3. Nazwij ☐ Odpowiedz na zadanie słowami kluczowymi
4. Wyjaśnij/Uzasadnij ☐ Odpowiedz szczegółowo na zadanie, pełnymi zdaniami

Zadanie 1 – Zrównoważony rozwój

(___/ 7 punktów)

- a) Zdefiniuj co rozumiesz pod pojęciem „zrównoważony rozwój”.

(___/ 2 punkty)

- b) Wymień trzy wymiary zrównoważonego rozwoju.

(___/ 3 punkty)

c) Wymień **dwie podstawy prawne** obejmujące zrównoważone działania. (_ / 2 punkty)

Zadanie 2 – Magiczny Sześciokąt

(___/ 5 punktów)

a) Wyjaśnij, dlaczego magiczny sześciokąt nazywany jest „**magicznym**”. (/ 2 punkty) _

b) Zaznacz, który z poniższych celów (nie) należy do magicznego sześciokąta.

(___/ 3 punkty)

	należy	nie należy
1. Wysoki poziom zatrudnienia		
2. Stabilność cen (tzn. ceny nie powinny się zmieniać)		
3. trwałość środowiska		
4. Sprawiedliwy podział dochodów i bogactwa		
5. Stałe wyniki gospodarcze w gospodarce		
6. Ograniczenie importu i eksportu		

Zadanie 3 – Instrumenty polityki środowiskowej

(___/ 9 punktów)

a) Wyjaśnij **instrument** polityki środowiskowej.

(___/ 3 punkty)

b) Wymień trzy kryteria oceny instrumentów polityki środowiskowej. (_____/ 3 punkty)

c) Opracuj **uzasadnione** zapotrzebowanie na bardziej zrównoważone miasto. (_____/ 3 punkty)

Arkusze metodyczne¹: Opinia

Opinia to pisemne wyrażenie stanowiska na określony temat. Często można je spotkać w gazetach, publikacjach naukowych, jako wypowiedzi polityków, firm itp. Mają one na celu doprecyzowanie czytelnikowi (adresatowi) opinii autora na dany temat

Opinie mogą...

- potępiać jakieś działania żądać rozwiązań zajmować się ogólnie kontrowersyjnymi tematami. popierać dany punkt widzenia.

Opinia przekazana ustnie nazywa się oświadczeniem. Ważne jest, aby opinia miała rozpoznawalny podział...

- wprowadzenie –
- Fakty część główną –
- dyskusja część końcową – opinia własna

Wstęp

We wstępie krótko i zwięźle przedstawiane jest do czego odnosi się dana opinia.

Część główna

Część główna zawiera sensownie skonstruowany tekst, w którym np. Zebrano informacje na temat konfliktów wymagających rozwiązania, zbadano skutki i konsekwencje danego problemu lub alternatyw oraz przedstawiono w zróżnicowany sposób szanse i zagrożenia związane z alternatywnymi rozwiązaniami. W niektórych przypadkach można w niej zawrzeć także nowe podejście do rozwiązań, które wykracza poza określone alternatywy.

Jeśli sprawa jest złożona, najpierw rozważa się jeden aspekt: fakty, skutki i konsekwencje, własny punkt widzenia. Dopiero po ich nakreśleniu można zająć się kolejnym aspektem.

Część końcowa

W części końcowej zostaje przedstawiony i uzasadniony własny punkt widzenia. Należy zaprezentować konkretne powody i względy/priorytety.

---

¹ por.: <http://www.riepel.net/methods/Stellungnahme.pdf> (dostęp: 24.02.2024);
Portal edukacyjny Dolnej Saksonii: Wyniki matury centralnej BRC_BVW_VW_(od ZA_2017).

Faza refleksji: możliwa lista

		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	Mogę ...	wcale – niezupełnie			częściowo – częściowo - w miarę- dobrze				dobrze – doskonale		
1	wyjaśnić pojęcie „zrównoważony rozwój”.	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
2	nazwać wymiary zrównoważonego rozwoju.	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
3	wyjaśnić cel zrównoważonego rozwoju.	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
4	wyjaśnić pojęcie „wzrost gospodarczy”.	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
5	wyjaśnić pojęcie PKB.	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
6	wymienić przynajmniej trzy negatywne skutki wzrostu gospodarczego.	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
7	wyjaśnić związek pomiędzy wzrostem gospodarczym, zmianami klimatycznymi i ich negatywnymi skutkami.	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
8	wymienić co najmniej trzy przepisy	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

9	opisać zasadę „zanieczyszczający płaci” w polityce ochrony środowiska.	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
10	wymienić przynajmniej dwa instrumenty polityki ekologicznej.	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Faza planowania: Kwestionariusz horyzontu oczekiwań

Możliwe pytania dotyczące jednostki dydak- tycznej	Odpowiedzi lub możliwe pytania kontrolne
Czym jest zrównoważony rozwój?	definicja wymiary cele
Co oznacza wzrost gospodarczy?	definicja prawo stabilności i wzrostu
Jak mierzy się wzrost gospodarczy?	PKB
Jakie negatywne skutki niesie ze sobą wzrost gospodarczy?	upał, susza, zanieczyszczenie powietrza,... teoria efektów zewnętrznych miara dobrobytu
Jaki jest związek pomiędzy wzrostem gospodarczym, zmianami klimatycznymi i ich negatywnymi skutkami?	statystyki z wynikami/danymi testów
Jakie istnieją przepisy dotyczące ochrony środowiska?	międzynarodowe, krajowe, lokalne umowy, prawa, wytyczne i regulacje
Jaki wpływ może zachowanie konsumentów mieć na zmiany klimatyczne?	szkodliwe dla klimatu Neutralne dla klimatu
Jaka odpowiedzialność... ponosi konsument? Ponoszą przedsiębiorcy? Ponoszą politycznie odpowiedzialni?	Zasady polityki środowiskowej m.in. ostrożność, współpraca, zanieczyszczenia, wspólne obciążenia, zasada „po mnie choćby potop”, zasada strony poszkodowanej

za miasto?	
 Jakie środki polityki ochrony środowiska istnieją dla zrównoważonego rozwoju obszarów miejskich?	 Instrumenty polityki ekologicznej
 Które z tych środków polityki ochrony środowiska są odpowiednie dla zrównoważonego rozwoju obszarów miejskich?	 Analiza użyteczności
 Czym jest okrągły stół „Nasze zrównoważone miasto”?	 Forum dyskusyjne z udziałem przedstawicieli grup interesu/ekspertów/interesariuszy (przedstawicieli polityki, lokalnych firm, przedstawicieli sektora medycznego, stowarzyszeń zajmujących się ochroną środowiska)

Metoda uczenia się za pomocą stacji

(patrz książeczka z zadaniami M04)

Zrównoważony rozwój (M05a i M05b)

Zadania:

1. Przeczytaj artykuły „Zrównoważony rozwój” i „Cele zrównoważonego rozwoju”.

Koncepcja zrównoważonego rozwoju: Zrównoważony rozwój składa się z trzech wymiarów: ekologii, ekonomii i społeczeństwa. Zrównoważony rozwój oznacza zaspokajanie potrzeb teraźniejszości w taki sposób, aby zasoby naturalne przyszłych pokoleń nie były ograniczone. (Strona 2, wiersz 55)

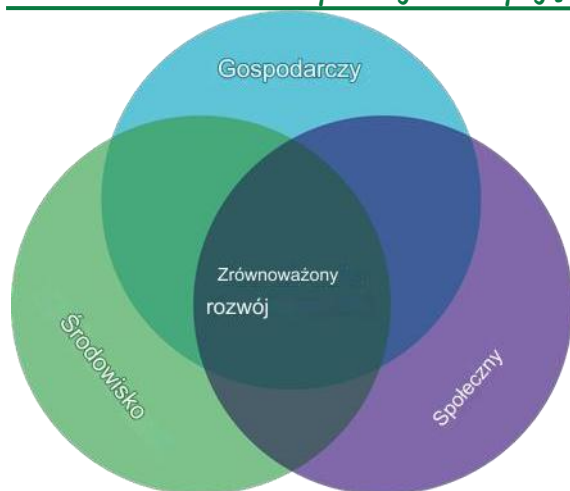
Trzy wymiary zrównoważonego rozwoju:

ekologiczny

ekonomiczny

społeczny

Diagram Venna:

Voller, R. (2018). Potrójny wynik wciąż znajduje obrońców.
Dostęp: 24 lutego 2024 r . Dostępne pod adresem: <https://t1p.de/0th2f> .

3. Wyjaśnij, dlaczego zrównoważona działalność gospodarcza jest konieczna dla wszystkich podmiotów

- Przeciążona nośność ekosystemów globalnych i regionalnych (s. 3, wiersz 55)
- Zmiany klimatyczne i utrata gatunków uniemożliwiają dobrostan/dobrobyt człowieka(s. 3, wiersz 63)

4. Wymień podstawy prawne zobowiązujące wszystkie podmioty gospodarcze do

- Katalog Praw Podstawowych Unii Europejskiej Art. 37 (s. 2, wiersz 25)
- Federalna ustawa o lasach (s. 2, wiersz 42)
- Ustawa Zasadnicza Art. 20a GG (s. 2, wiersz 55)
- §1 Prawo stabilności i wzrostu (s. 3, wiersz 23)

Magiczny sześciokąt

Zadania:

1. Obejrzyj film wyjaśniający „Magiczny sześciokąt”, który opisuje rozszerzanie Magicznego kwadratu.

(patrz: <https://t1p.de/rekj>)

Za:

- Problem zmian klimatycznych odgrywa coraz większą rolę
- Środowisko jest zasobem ograniczonym
- Celem polityki jest ochrona środowiska poprzez prawo i np. ograniczanie emisji

Przeciw:

- Przedsiębiorstwa są ograniczone rygorystycznymi przepisami dotyczącymi ochrony środowiska
- Aby nie łamać prawa, firmy muszą dokonywać dodatkowych inwestycji i ponosić kosztowne wydatki,
☐ co osłabia wzrost gospodarczy
- Ochrona środowiska nieustannie konkuruje ze wzrostem gospodarczym

3. Opisz trzy konsekwencje tej reformy prawa stabilności i wzrostu.

- im więcej zarabiam, tym więcej muszę płacić podatków (sprawiedliwy podział dochodów i majątku)
- zakaz plastikowych toreb, plastikowych słomek itp.
- prawo ciepłownicze (grzejniki gazowe muszą spełniać określone normy)

b) dla firm:

- produkcja staje się droższa, bo np. rosną ceny gazu (cena CO₂, handel emisjami)
- rosną koszty wynagrodzeń (płaca minimalna, □sprawiedliwy podział dochodów)
- zaburzona konkurencyjność na rynku międzynarodowym, np. w Chinach, Indiach

c) dla rozwoju miast:

- zaangażowanie w tereny zielone
- zbiornik deszczowy
- ochrona przeciwpowodziowa na rzekach

Efekty zewnętrzne (M06)

Zadania:

1. Przeczytaj artykuł.

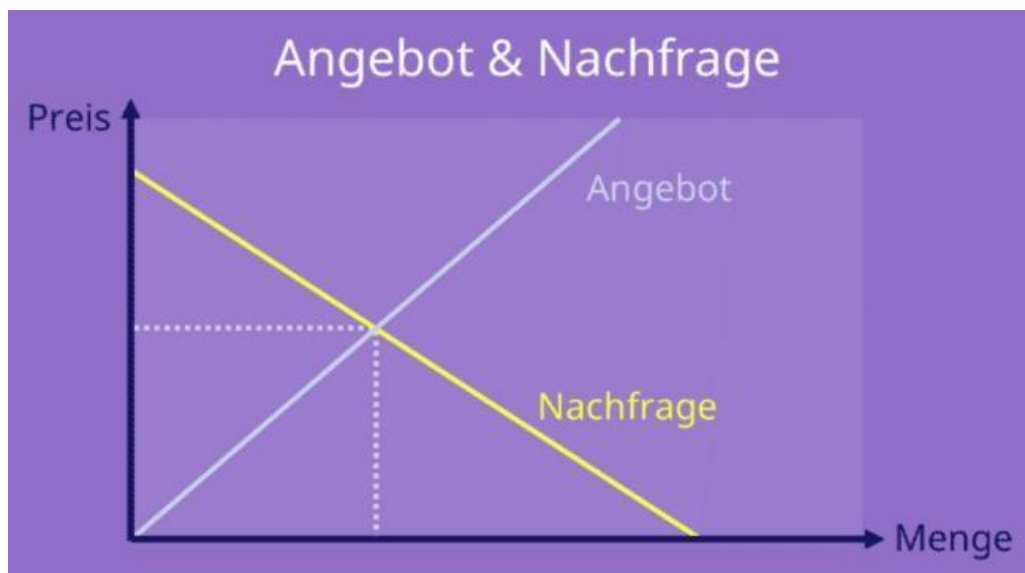
Efekty zewnętrzne są formą zawodności rynku. Są to koszty (koszty zewnętrzne) lub oszczędności (oszczędności zewnętrzne, korzyści zewnętrzne) poniesione przez inne przedsiębiorstwa, gospodarstwa domowe lub społeczeństwo w wyniku produkcji lub

~~konsumpcji dóbr lub usług, za które nie przysługuje odszkodowanie od osoby, która wyrządziła szkodę lub żadne odszkodowanie od otrzymujący świadcze- nie otrzymuje wynagrodzenie.~~

3. Wyjaśnij, jak efekty zewnętrzne budowy większej liczby miejsc parkingowych wpływają

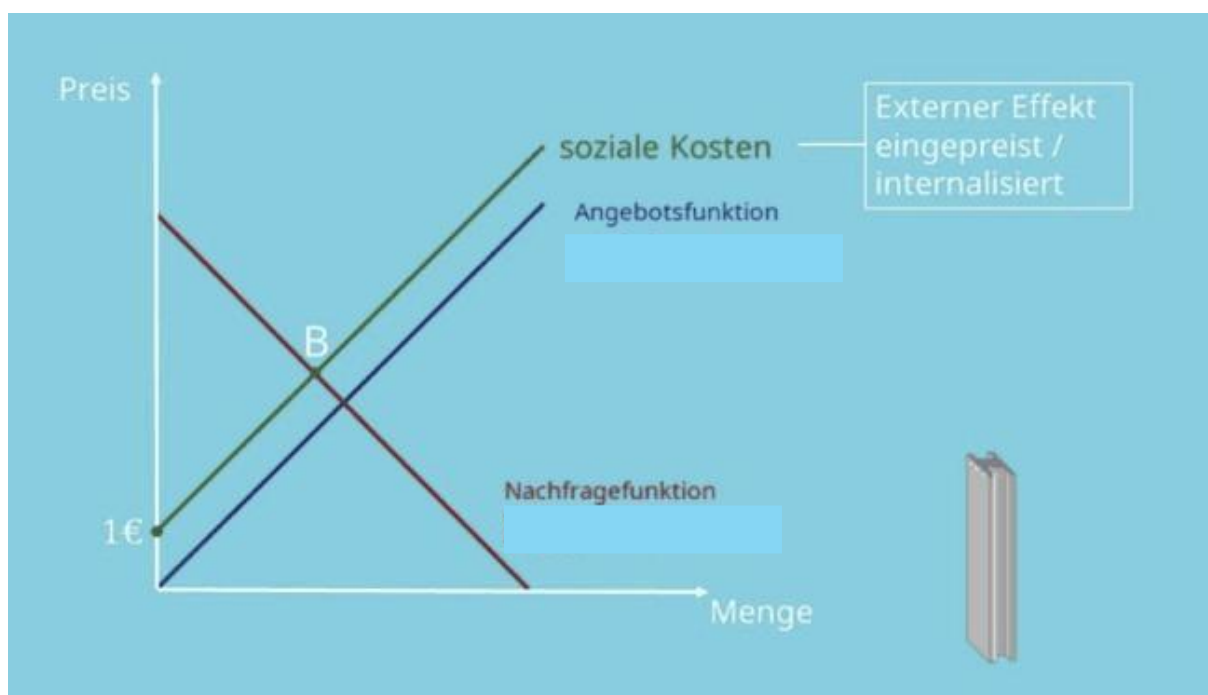
- Powierzchnie uszczelniające tworzą wyspy ciepła, które prowadzą do chorób układu oddechowego i sercowo-naczyniowego. Promowana jest także śmierć roślin.
- rośnie wolumen transportu prywatnego

4. Przedstaw podaż i popyt na publiczne miejsca parkingowe na wykresie cena-ilość.

Studyflix . (2023). Podaż i popyt. Dostęp: 24 lutego 2024 r. Dostępne pod adresem: <https://t1p.de/oej11>

5. Dodaj do diagramu krzywą kosztów zewnętrznych zasklepiania gleby poprzez budowę

Studyflix . (2023). Efekty zewnętrzne. Dostęp: 24 lutego 2024 r. Dostępne pod adresem: <https://t1p.de/fftgn>

6. Przeanalizuj zmianę ceny oferty poprzez internalizację kosztów zewnętrznych.

Budowa nowych miejsc parkingowych wiąże się z kosztami społecznymi. Te koszty społeczne przedstawia równoległa krzywa przesunięta w lewo. Na tej krzywej cena wpływu na środowisko jest uwzględniona w ofercie, a więc jest wyceniana lub internalizowana. Nowa równowaga rynkowa znajduje się zatem w punkcie B ze zwiększoną ceną równowagi. Rosnące ceny powodują zmniejszenie zapotrzebowania na miejsca parkingowe.

Produkt krajowy brutto (PKB) (M07)

Zadania:

1. Przeczytaj artykuł.

Uwaga : Produkt krajowy brutto (PKB) jest miarą wyników gospodarczych gospodarki w określonym przedziale czasu. Mierzy wartość towarów i usług wytworzonych w kraju (wartość dodana), o ile nie są one wykorzystywane jako zużycie pośrednie do produkcji innych towarów i usług (Federalny Urząd Statystyczny: Rachunki Narodowe. Produkt Krajowy Brutto. Dostęp 24 lutego 2012 r.). 2024. Dostępne pod adresem: <https://t1p.de/85no>).

PKB można wykorzystywać jedynie w ograniczonym zakresie jako wskaźnik pomiaru dobrobytu w gospodarce. Z jednej strony jest wiele rzeczy, które nie są rejestrowane w PKB, jak np.: B. Prace domowe lub światło księżycy. Z drugiej strony naprawa szkód w

środowisku zwiększa PKB. Aby zmierzyć dobrobyt w gospodarce, oprócz PKB należy zastosować inne standardy lub wskaźniki, ponieważ PKB pomija aspekty ekologiczne i społeczne.

3. Poszukaj w Internecie trzech alternatywnych wskaźników bogactwa. Zapisz swoje wyniki na karcie

- HDI (wskaźnik rozwoju społecznego): łączy oczekiwaną długość życia, wykształcenie i dochody (Human Development Reports, 2023)
- OECD Better Life Index: zawiera 11 tematów : mieszkalnictwo, dochody, zatrudnienie, duch wspólnoty, edukacja, środowisko, zaangażowanie obywatelskie, zdrowie, satysfakcja z życia, bezpieczeństwo, równowaga między życiem zawodowym a prywatnym (OECD, 2023).
- Narodowy Wskaźnik Dobrobytu: łączy 21 elementów ekonomicznych, ekologicznych i społecznych (Federalna Agencja Środowiska, 2023).

4. Zabierz ze sobą karty w celu zabezpieczenia wyników na sesji plenarnej.

Zazielenianie miast (M08a lub M08b)**Zadania:**

1. Posłuchaj wywiadu. (Alternatywnie: przeczytaj wywiad.)

Wpływ szkód klimatycznych:

- Okresy suszy
- zmniejszenie różnorodności biologicznej
- fale gorąca

Przyczyna:

- Istota ludzka
- Zanieczyszczenie powietrza przez przemysł
- Uszczelnianie powierzchni
- Emisje CO₂
- Zagospodarowanie terenu
- Zarządzanie ruchem
- Budynki betonowe

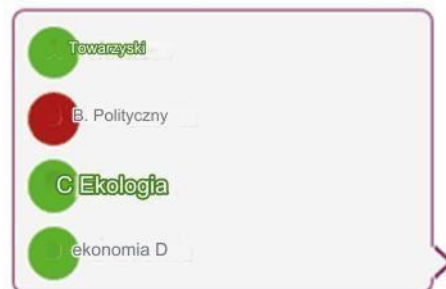
Możliwe strategie rozwiązania:

- więcej roślin w mieście
- Zielone balkony
- Twórz obszary wspólne
- Rozpieczętować
- Zielone dachy i fasady
- wystarczająco dużo otwartej przestrzeni pomiędzy budynkami z trawnikiem
- Tworzenie różnorodności biologicznej

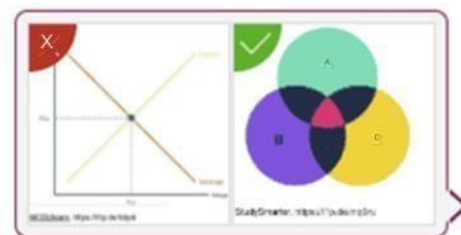
Horyzont oczekiwań LearningSnack (patrz M09a)

Dzień dobry! Aby przygotować się do okrągłego stołu „Nasze zrównoważone miasto” w ratuszu, zajęłście się już wymiarami zrównoważonego rozwoju, magicznym sześciokątem, PKB i efektami zewnętrznymi. Teraz chcesz dowiedzieć się, w jakim stopniu instrumenty polityki środowiskowej mogą pomóc w uczynieniu Twojego miasta rzeczywiście zrównoważonym. 🌱

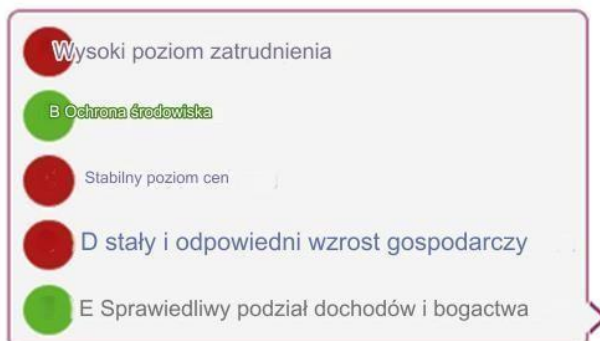
Ale jakie były trzy wymiary zrównoważonego rozwoju? 🤔

Wymiary można przedstawić na diagramie Venna. Jak w rzeczywistości wygląda taki diagram? 📊

Pewnie wciąż pamiętacie magiczny sześciokąt. Oprócz czterech celów ilościowych zdefiniowano dwa kolejne cele jakościowe. Jakie są te dwa cele jakościowe? 🤔

Przyjrzałeś się także produktowi krajowemu brutto (PKB). Jest uważany za wskaźnik _____
dobrobytu w gospodarce w pewnym okresie.

Teraz jesteś dobrze zaznajomiony z wyzwaniami zrównoważonego miasta. Ale jakie środki może podjąć Twoje miasto, aby stać się bardziej zrównoważone?

Można w tym celu wykorzystać różne instrumenty polityki ochrony środowiska. Polityka środowiskowa opiera się na czterech ogólnych zasadach.
Zastanów się, które wyjaśnienia mogą należeć do której zasady.

1. Podstawową ideą jest to, że koszty zapobiegania lub usuwania zanieczyszczeń środowiska powinna ponosić osoba odpowiedzialna za jego powstanie. _____

A Zasada ostrożności

B Zasada współpracy

C Zasada „czanieczyszczający płaci”.

D Zasada wspólnego obywatelstwa

2. Zwykle taniej jest zapobiegać szkodom dla środowiska, niż je później sprzątać.

Przykład: Rolnik uprawia pole, ale pozostawia wolny zielony pas, który obsadza kwiatami łąkowymi, aby nie zagrażał pszczołom.

A Zasada ostrożności

B Zasada współpracy

C Zasada C „zanieczyszczający płaci”.

D Zasada wspólnego obciążenia

3. Ochrona środowiska leży w interesie wszystkich. Dlatego też gmina powinna pokryć także koszty ochrony środowiska i szkód. Niezbędne działania finansowane są ze środków państwowych/publicznych.

Przykład: Firma dziesięć lat temu skażyła glebę ściekami. Przedsiębiorstwo już nie istnieje i nie można stosować zasady „zanieczyszczający płaci”. Teraz za oczyszczanie skażonej gleby płaci się z publicznych pieniędzy.

A Zasada ostrożności

B Zasada współpracy

C Zasada C „zanieczyszczający płaci”.

D Zasada wspólnego obciążenia

4. Ochrona środowiska jest postrzegana jako wspólna odpowiedzialność wszystkich. Każdy zaangażowany musi wnieść swój wkład (biznes, państwo, obywatele).

Przykład: Obywatele angażują się w budowę nowej drogi.

Zasada ostrożności

B Zasada współpracy

Zasada C „zanieczyszczający płaci”.

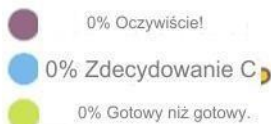
D Zasada wspólnego obciążenia

Teraz znasz zasady ostrożności, współpracy, „zanieczyszczający płaci” i wspólnego obciążenia jako zasady polityki środowiskowej. Mają na celu ograniczenie zanieczyszczeń środowiska i ochronę środowiska naturalnego.

Jakie jednak instrumenty polityki środowiskowej można w szczególności zastosować jako środki na rzecz bardziej zrównoważonego miasta? 🌱

Czy jesteś gotowy, aby poznać różne instrumenty polityki środowiskowej?

0

Świetnie, zacznij. Baw się dobrze! 🌱👑

Quelle: Learning Snacks. (2023). ~~PL~~

Dostęp: 24 lutego 2024 r. Dostępne pod adresem: <https://t1p.de/804j3>

Karta pracy M09b)

W polityce środowiskowej można stosować różne środki. Nadszedł czas, aby poznać te instrumenty polityki środowiskowej.

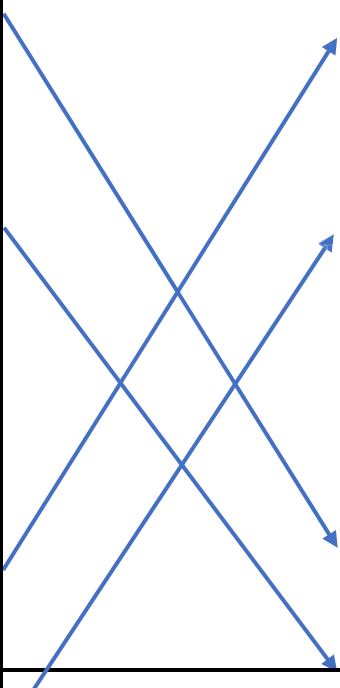
Zadanie: (praca w parach)

5 ~~Min~~uten

2. Przyporządkujcie strzałkami wspólnie instrumenty polityki ochrony środowiska do odpowiednich wyjaśnień.

Instrumenty polityki środowiskowej		
1) Instrumenty prawa planistycznego		a) Zmiana warunków instytucjonalnych, poprzez które zmieniają się ceny rynkowe (np. podatki, dotacje)
2) Instrumenty regulacyjne		b) Umowy o współpracy i porozumienia pomiędzy zainteresowanymi stronami. Publiczne kampanie reklamowe mające na celu zmianę zachowań podmiotów prywatnych.
3) Instrumenty ekonomiczne		c) W planowaniu państwowym należy określić z wyprzedzeniem. W niektórych przypadkach przeprowadzane są także oceny oddziaływania na środowisko.
4) Instrumenty nieformalne		d) Ingerencja w swobodę wyboru aktorów, np. poprzez zakazy lub polecenia

Źródło: Brehm, P. (2023). ~~Zajęcia~~

Dostęp: 24 lutego 2024 r. Dostępne pod adresem: <https://t1p.de/ajhx5>

Karta pracy M09c)

Aby ocenić te różne instrumenty polityki ochrony środowiska, często stosuje się **trzy kryteria**:

- **Dynamiczny efekt motywacyjny**
- **Efektywność ekologiczna**
- **Efektywność kosztowa**

Zadanie: (praca w parach)

5 ~~M~~inuten

3. **Przeczytajcie uważnie** definicje trzech kryteriów.
4. Wspólnie **przyporządkujcie** danemu kryterium odpowiedni opis.

Efektywność kosztowa

- Możliwość osiągnięcia określonej wartości docelowej przy minimalnych kosztach.

Dynamiczny efekt motywacyjny

- Umiejętność wyzwalania ekologicznego postępu technologicznego, czyli promowania inwestycji w przyjazne środowisku metody i technologie produkcji.

Efektywność ekologiczna

- Możliwość jak najdokładniejszego osiągnięcia wartości docelowej.

Horyzont oczekiwania do M13)

	„Opracowanie koncepcji zrównoważonego rozwoju miasta”	Klasa:
		Data:
Nazwisko:		
Punkty: _____ / 21	Procent: _____	Stopień: _____

Edytowanie notatek:

1. Do wypełnienia testu użyj **długopisu lub pióra wiecznego w kolorze niebieskim lub czarnym**.
2. Upewnij się, że **pismo jest czytelne**.
3. **Nazwij** ☐ Odpowiedz na zadanie słowami kluczowymi
4. **Wyjaśnij/uzasadnij** ☐ Odpowiedz szczegółowo na zadanie, pełnymi zdaniami

Zadanie 1 – Zrównoważony rozwój

(___ / 7 punktów)

- d) **Zdefiniuj**, co rozumiesz pod pojęciem „**zrównoważony rozwój**”. (_____/ 2 punkty)

Koncepcja zrównoważonego rozwoju: Zrównoważony rozwój składa się z trzech wymiarów: ekologii, ekonomii i społeczeństwa. Zrównoważony rozwój oznacza zaspokajanie potrzeb teraźniejszości w taki sposób, aby nie ograniczać naturalnych podstaw życia przyszłych pokoleń. (Strona 2, wiersz 55)

- e) Wymień **trzy wymiary** zrównoważonego rozwoju.

(___ / 3 punkty)

1. ekologiczny
  2. ekonomiczny
  3. społeczny
- f) Wymień **dwie podstawy prawne** obejmujące zrównoważone działania. (2 / 2 punkty)
1. Federalna ustawa o lasach/Katalog praw podstawowych Unii Europejskiej
  2. Ustawa Zasadnicza Art. 20a / Ustawa o stabilności i wzroście

Zadanie 2 – Magiczny Sześciokąt

(___/ 5 punktów)

- c) Wyjaśnij, dlaczego magiczny sześciokąt nazywany jest „**magicznym**”. (/ 2 punkty) –

Sześciokąt nazywany jest magicznym, ponieważ osiągnięcie wszystkich sześciu celów jednocześnie uważa się za niemożliwe. Zatem osiągnięcie wszystkich celów na raz byłoby możliwe jedynie za pomocą magii. Dzieje się tak dlatego, że pomiędzy celami istnieje (częściowy) konflikt celów.

- d) Zaznacz, który z poniższych celów (nie) należy do magicznego sześciokąta.

(___/ 3 punkty)

	należy	nie należy
7. Wysoki poziom zatrudnienia	X	
8. Stabilność cen (tzn. ceny nie powinny się zmieniać)		X
9. trwałość środowiska	X	
10. Sprawiedliwy podział dochodów i bogactwa	X	
11. Stałe wyniki gospodarcze w gospodarce		X
12. Ograniczenie importu i eksportu		X

Zadanie 3 – Instrumenty polityki środowiskowej

(___/ 9 punktów)

- d) Wyjaśnij **instrument** polityki ochrony środowiska.

(___/ 3 punkty)

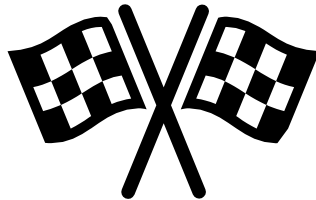
Odpowiedź indywidualna

- e) Wymień trzy kryteria oceny instrumentów polityki środowiskowej . (___/ 3 punkty)

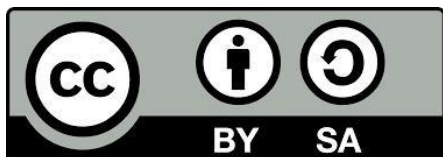
1. Efektywność kosztowa
2. Dynamiczny efekt motywacyjny
3. Efektywność ekologiczna

- f) Opracuj **uzasadnione** potrzebę bardziej zrównoważonego miasta. (_____ / 3 punkty)

Odpowiedź indywidualna

Niniejszy dokument EcoGreen powstał na mocy licencji CC BY-SA 4.0.

Kopia licencji do wglądu na: